

ARAD-I KÖZLÖNY

52. évfolyam, 12. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Szombat, 1937. január 16.

Az önkéntesek

A spanyol-üggyel kapcsolatosan azokról a lelkes fiatal emberekről nem szólunk, akik minden időben készek voltak életüket áldozni eszményeikért. A fiatalság lelkesedése és a kalandvágy egyforma szerepet játszanak itt. Amikor Afrika déli csucsán a szabadságszerető burok vívták élet-halál harcukat, talán minden európai nemzet ifjúságából indultak ábrándos gyermekifjak, hogy Anglia elnyomása ellen segítsenek a hősiessen küzdő buroknak.

Európa jelenlegi helyzetében egészen természetes jelenség volt, hogy a spanyol forradalom kitörésekor megismétlődött ez az eset. Spanyolországban azonban már nem egy nemzet szabadságküzdelméről volt szó. Itt két ellentétes világszemlélet ütközött össze. Spanyolország azóta köztudattá vált közállapotai eléggé megvilágították, miért kellett ennek ott és úgy történnie. A köztársasági kormányzat célkitűzései az emberi fejlődés irányvonalaiba estek bele. Nem csoda, ha lelkes fiatal emberek régi példák hatására seregestől tódultak a spanyol köztársaság védelmére. Ezek voltak az első és igazi önkéntesek.

Korunk azonban nem kedvez a romantikának. Ha valami, akkor éppen a spanyol forradalom vérfagyasztó eseményei igazolják ezt. Fanatikusok és elkeseredettek kegyetlen küzdelme fejlődött ki. Amikor pedig kevés lett az igazi önkéntesek serege, akkor megjelentek az önkéntesek. A világnézetileg érdekelt államok katonai egységei. Azt mondják, hogy ma már ezek többen vannak, mint maguk a spanyolok. Nyílt háborút legalább Európa földjén ma egyetlen hatalom sem mer indítani. A készülődés ugyan lázas iramban folyik, de a rettentő felelősséget senki sem akarja vállalni. Egyelőre az önkéntesek szép neve alatt pusztítja egymást az orosz bolsevizmus és a német és olasz fascizmus fegyveres ereje. Az emberi civilizáció borzalmas összeomlásának ebben az előjátékában húzódnak meg mindazok az érdekek, amelyek olyan sötéttekként sziklik Európa jövőjét. Ezek pedig a fegyvergyárak profitélsége, Németország gyarmatszerzése, a világ népeinek lelkiében a kiegyenlítődés iránt való vágy. Szinte meghatározhatatlan ösztönös törekvés valami új felé, ami nem más, mint kiált rendszerek után fellépő éhségérzet.

Az önkéntesekkel való játék azonban kezd nagyon veszélyes lenni. A házardjátékosok közismert lélektana szerint a vesztes tovább is kockáztat. Megy a pénze után. Ez pedig azt jelenti, hogy már benne vagyunk a csapdában. Fel kell figyelni a közelgő veszedelemre, mert a fegyveres térre átjárt gazdasági és nemzeti vetélkedés maga készíti el az utat a szovjetnek.

Ezért nincs nagyobb kérdése pillanatnyilag a nemzetközi politikának, az emberiség békéjének, mint az önkéntesség megszüntetése abban a formájában, hogy az önkéntesek idegen hatalmak katonai alakulatai.

Bárhogy dől el a spanyol forradalom, a benne mérkőző érdekek és törekvések nem szűnnek meg. Az emberiség szellemi és gazdasági fejlődését megakasztani nem lehet. Éppígy nem szabad fejest ugrani sem a semmibe. Sajnos, az emberiség eme két véglet körül csoportosul. Nem hallunk egyebet a hivatalos és hivatásos politika képviselőitől, mint vagy az egyik, vagy a másik irány magasztalását. A bal- és jobboldal egyformán nyomja el az

Megszavazták a francia kamarában az önkéntes-toborzás betiltásáról szóló törvényt

Anarchisták és kommunisták harca Barcelonában — Megegyezés Anglia és Írország között — Roosevelt üzenete

GENFBŐL jelentik: A chilei kormány jegyzéket intézett a Népszövetség titkárságához, melyet arra kér, hogy a népszövetségi tanács január 21-iki ülészakán napirendjére vegyék fel a madridi követségeken és nagykövetségeken tartozkodó menekültek ügyét. A madridi képviselők és követségek épületeiben ezer és ezer menekült tartózkodik, akik a marxisták elől kerestek menedéket. Egyedül a chilei követség több ezer embernek nyújtott menedéket. Tekintettel arra, hogy a spanyol kormányhatóságok ezeket nem engedik külföldre jutni, szükség van arra, hogy a Népszövetség intézze el ügyüket.

Londonból jelentik: A jelenleg Londonban tartózkodó De Valera ir miniszterelnök Malcolm Macdonald dominiumügyi miniszterrel megbeszélést folytatott Írország és Anglia kibéküléséről. Az angol lapok rendkívüli jelentőséget tulajdonítanak a tárgyalásoknak és azt írják, hogy küszöbön áll a végleges békekötés Anglia és az ir szabadállam között. A tanácskozások eredményeképpen De Valera e határozta, hogy

az ir szabadállamban is kihirdeti azt a törvényt, amely megtiltja az ir önkénteseknek Spanyolországba való utazását.

Ezenkívül a tárgyalások során állítólag megegyezés jött létre abban a tekintetben is, hogy Írország résztvegyen VI. György koronázási ünnepségein és az azt követő birodalmi konferencián. Egyelőre nem lehet tudni, hogy eredményezve milyen a megállapodás.

Elégtétel a meggyilkolt belga követségi főtitkáráért

Párisból jelentik: Ma érkezett a francia fővárosba a madridi belga követség meggyilkolt főtitkárának, Borchgrave bárónak a holtteste. A hamvakat tartalmazó koporsót a párisi pályaudvaron gyászpompával fogadták, majd beszentelték és Brüsszel felé irányították.

A valenciai kormány válasza a belga kormány második jegyzékére, amelyben teljes kártérítést követel a meggyilkolt Borchgrave báróért, megérkezett Brüsszelbe. Hir szerint a válasz nagyrészt kielégítő. Ugyanesak ma érkezett meg Borchgrave holtteste is Brüsszelbe

egyént, a szellemet és szabadságot.

Ezeknek az értékeknek védelem ma csak önkéntesekre maradt. Azokra a sajnós, öregedő évfolyamokra minden nép körében, akik látták és végigszenvedték a világháborút és akiknek kebeléből egyszer a felszabadulás és megváltás diadalmas fogadástételeként hangzott: Soha többé háborút!

A veszélyeztetett európai béke védelmére keresünk önkénteseket. A háború nem oldhatja meg problémáinkat. A háború az emberiség öngyilkossága. Nem fenyegeti nagyobb veszedelem Európát, mint újabb háború. Minden emberi közösségnek, egyházaknak és társa-

és a pályaudvaron katonai tiszteletadásban részesítették.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy Barcelona lakosságának élelmezése mind nagyobb nehézségekbe ütközik. A liszt teljesen eltűnt és a kenyeret buza- és rizsliszt keverékéből készítik. Az anarchisták nincsenek megelégedve Prieto hadügyminiszter működésével és az a terv, hogy Largo Caballero miniszterelnök a kormány tagjai közé akarja bevonnani La Passionaria asszonyt, az ismert kommunista agitátornőt, az anarchisták legerélyesebb ellenállására talált. El is határozták, hogy úgy Prietot, mint La Passionariát meggyilkolják.

La Gorzas melett negyedszer hiúsult meg ma a marxisták ellentámadása a nacionalisták állásai ellen. A valenciai kormány milicistái kénytelenek voltak újból visszavonulni, miután 200 halottat, számos sebesültet, továbbá 2 tankot, 800 puskát, 8 gépkocsit, 25 gépfegyvert és más nagymennyiségű hadianyagot hagytak hátra.

Francia flottagyakorlat a marokkói partoknál

Brestből jelentik: A francia Atlanti óceáni hajóraj ma elindult Brest kikötőből a marokkói partok felé, ahol Dakar közelében tíz napos flottagyakorlatot tart.

Rómából jelentik: Az olasz fővárosban tartózkodó Göring porosz miniszterelnök ma délelőtt megjelent a fascista milícia római főparancsnokának palotájában, ahol Russo tábornok, főparancsnok fogadta, aki az olasz milícia disztörét ajánlotta fel Göring miniszterelnöknek.

A párisi Havas ügynökség Göring római megbeszéléseiről a következőket jelenti: Mussolini és Göring tegnapi megbeszélései során megvitaták Németország viszonyát Angliához és Franciaországhoz, különösen az angol-német közeledés lehetőségeinek szempontjából. Ezután a spanyol-kérdés került sorra és elhatározták, hogy Németország és Olaszország továbbra is közösen fogja meghozni elhatározásait ebben a kérdésben.

Annak ellenére, hogy olasz körökben Göring római látogatásának teljesen magánjellegű tulajdonítanak, Párisban rendkívüli fon-

da mi alakulatoknak ma egyetlen kötelessége van: önkénteseket toborozni a béke védelmére! Előttünk nincs választás a jobb- vagy a baloldal között. Nekünk a békeség ideje alatt kifejlődő törvény és jogtisztélet biztosíthatja az életfeltételeket.

Bizunk abban, hogy az emberi békeség fenntartására irányuló, sokszor önfeláldozó emberi tevékenység megtalálja azt az elismerést, amit ma a háború áldozatainak szoktak megadni. A mesterségesen is szított háborus indulatok, rombolni kész szeszvédélyek fenyegető légkörében önkénteseket toborzunk a békeség védelmére.

tosságot tulajdonítanak a római tárgyalásoknak és azt hiszik, hogy különösen a spanyol eseményekkel kapcsolatosan fontos döntéseket fognak majd hozni. De ezenkívül valószínűleg meg fogja vitatni az orosz miniszterelnök Göringgel a legutóbbi angol jegyzékre adandó választ is.

A francia lapok megállapítják, hogy tulajdonképpen Nyugateurópát védik az olaszok és a németek a bolsevizmus ellen, mert Franco tábornok csapatai is Madrid és Malaga ostromával a bolsevistákat ki akarják üzni Spanyolországból, Katalánia kivételével.

Londoni jelentések szerint az angol sajtó is nagy érdeklődéssel kíséri Göring római látogatásának eredményeit és leszögezi, hogy úgy az olasz, mint a német kormány tanujelét adták abbéli szándékuknak, hogy nem reflektálnak spanyol területekre.

Párisból jelentik: Herriot háznök délután három órakor nyitotta meg a Kamara ülését. A mai ülésen az önkéntesek toborzását betiltó javaslatot tárgyalták. Vidal Raymond szociálista képviselő módosításokkal hozzájárul a javaslatához. Grumbach képviselő egyedüli lehetőségnek tartja a javaslat életbeléptetését arra, hogy a spanyol polgárháború Európára való áttéréjét megakadályozza. Heuraud független-párti képviselő kérdést intéz

a kormányhoz, vajon milyen rendszabályokat akar a kormány életbe léptetni a toborzás megszüntetése érdekében. Követeli mindazoknak a legsúlyosabb elítélését, akik felelősek a toborzásért. Pery kommunista képviselő hozzájárul a javaslatához.

Késő éjszaka jelentik Párisból: A kamarában 951 képviselő volt jelen, amikor szavazásra került sor és egyhanguan megszavazták azt a rendeletet, amely felhatalmazza a kormányt arra, hogy az önkénteseknek Spanyolországba való toborzását megakadályozza. A kamara ülése 6 óra 55 perckor véget ért.

Newyorkból jelentik: Acota és Berry őrnagy, ismert amerikai pilótákat ma vádtanács elé idézték, mert hadiszolgálatot teljesítettek a valenciai spanyol kormánynak. A két pilóta elmondotta, hogy Hamburgban szerződötték le őket a Caballero-kormány egyik megbízottja és ők el is utaztak Madridba. Itt szolgálatba léptek, de nagyon rossz körülmények közé jutottak. Ennek következtében állásukat ott hagyták, de még ma is tartoznak nekik 6-6 ezer dollárnyi zsolddal.

Newyorkból különben a napokban 500 önkéntes akart hajón Barcelona felé indulni, de a külügyminisztérium figyelmeztette őket, hogy amennyiben idegen lobogó alatt fognak harcolni, úgy elvesztik amerikai állampolgári jogukat.

Amerikába utazik az angol kormány egyik tagja

LONDONBÓL jelentik: A „Newyork Evening Journal” írja, hogy ROOSEVELT felhívást intézett Angliához és Franciaországhoz, amelyben a világ zilált gazdasági viszonyainak megjavítási lehetőségéről beszélt. Főpontja volt beszédének: a pénzügyi és a vámtételek csökkentése, valamint a háborús adósságok rendezése. Roosevelt a Fehér Házban tartott sajtókonferencián kijelentette, hogy nem szándékozik a világgazdasági kérdésekkel mélyebben foglalkozni. Ugyancsak az amerikai sajtó képviselőinek jelentette ki, hogy az angol kereskedelemügyi miniszter a napokban Amerikába érkezik, azonban utazása csupán magánjellegű és mint régi barát fogja őt a Fehér Házban meglátogatni.

Változás lesz a kormányban

— Sassu földmivelésügyi miniszter a Banca Națională igazgatóságába kerül —

București-ből jelentik: Tătărescu miniszterelnök ma reggel meglátogatta Brătianu Dinut, akivel hosszabb megbeszélést folytatott. Hír szerint a megbeszélés tárgya a Banca Națională-nál esedékes választás ügye volt. A Lupta értesülése szerint mégis Sassu miniszter kerül be a Banca Națională igazgatóságába, úgy hogy a kormány összetételében bizonyos eltolódások lesznek majd és a lap úgy tudja, hogy a kormányelnök és a pártelnök

között e kérdésben is eszmecsere volt.

A belpolitikai élet másik eseménye, amelyet élénken tárgyalnak politikai körökben, az a látogatás, amelyet Armand Calinescu Tătărescu miniszterelnöknél tett az utóbbi napokban. A volt nemzeti-parasztpárti államtitkár látogatását illetően mindkét részről a legnagyobb titoktartást tanúsítják. Calinescu ma reggel elhagyta a fővárost és vidékre utazott. A nemzeti-parasztpárt vezető körei tájékozva

A párisi expressz milliói

Írta: H.-J. MAGOG

A kályhában vörösen lobogott a tűz, a víz sistergett a forralóban. A kis helyiség ablakait vastagon vona be a jégvirág. Kémény hideg volt kinn, a szél füttyült. Ez a kis vendéglő éppen szemben volt a vasútállomással, amelynek egyetlen személyzete és egyben állomásfőnöke időről-időre ájtott egy pohár borra és egy parti billiárdra. De a kémény hideg alighanem otthon tartotta most. Ugye talált volna partit, mert a szobában mindössze négy vendég tartózkodott. Valamennyien idegenek. Unalmukban billiárdoztak és minthogy vadidegenek voltak, a tulajdonos nem mozdult a söntés mögül, szemmel tartotta vendégeit.

— Várat magára ez a te embered, Bicot — jegyezte meg az egyik mogorva játékos.

— Ne félj, — felelt a Bicotnak nevezett, aki ugylátszik vezetője volt a társaságnak — eljőn. Ismerem az emberemet.

— Szóval beveszed — morogta a harmadik. — Majd elvállik, hogy viseli magát — felelt Bicot.

— Kockázatos, — szólalt meg a negyedik — elronthatja az egészet.

— Majd szem előtt tartom.

Ebben a pillanatban hallatszott, amint valaki az ajtó előtt a küszöbre vakarja talpáról az odatapadt havat. Azután egy kéz kereszte a kilincset, végül feltárult az ajtó és egy fiatal ember lépett be.

— Na, itt van — mutatott rá Bicot.

Jean Le Dur a jelölt félszűrségével lépett be, aki fél, hogy el talál bukni a vizsgán. Olyan gyerekesen ártatlan volt az arca, hogy a tigriseket is meghatotta volna. De a billiárdozók nem voltak olyan szelid, mint a tigris.

— Ül le, — mondta durván Bicot — most majd meghallod, miről van szó. Azért kellett idejőnnöd.

— Igen — felelt Jean Le Dur figyelmesen és engedelmesen. — Miről van szó?

— Tul kíváncsi vagy, fiam — jegyezte meg egyikük. — Nem szeretjük a kíváncsi embereket. Először mutasd meg, mit tudsz.

— Rendben van, — felelte a fiatal ember vidáman — éppen ezt akartam tenni. Szeretném ugyanis tudni, hogy ez a billiárdparti nincs-e összefüggésben a párisi expresszrel, mely néhány milliónyi aranyrudat hoz?

Három szempár meredt rá, Bicot füttyenített: — Honnan sejtjed?

— Olvastam az újságokat — mosolygott Jean de Dur — és kiszámítottam. Ti komoly ügyben rendelkeztek ide. Láttam az orrotokon. Nem vagyok ijedős. A kocsmá szemben van az állomással, a vonat másfél óra múlva halad át az állomáson. Nem volt nagy dolog kitalálni.

— Helyes, — felelt Bicot.

— Mi a tervetek? — kérdezte a fiatal ember.

— A tervünk, — habozott Bicot és a fiura meredt — a tervünket nem találtad ki? Nos... egy petárdát helyezünk el a sineken, valamivel az állomáson túl. És ha a szerelvény megáll, felkapunk a kocsira, azután, mikor a vonat továbbment, lekapcsoljuk a vagonot.

— Hm — gondolkodott el Jean Le Dur — és mi lesz, ha a szerelvény a petárda ellenére sem áll meg?

Bicot elgondolkodva nézett rá. Egyik billiárdozó közbejött:

— Te jobbat tudsz?

— Igen, — felelt egyszerűen Jean Le Dur. — Mint tudjátok, az állomás egész személyzete egyet-

HOTEL OPERA

Új, teljes központban. ultramodern kényelem, jutányos árak. — Bucuresti, Str. Brezoianu 37. — A parlamenti képviselő uraknak nagy árkedvezmény.

voltak a volt államtitkár látogatásáról és a Lupta cikkírója szerint ennek a látogatásnak a tájékozódás kölcsönös kicserélése volt a célja, valamint néhány olyan kérdést is megbeszéltek, amelyek közvetlenül a szünet után a parlamentet is foglalkoztatják majd.

Péntek reggel egyébként a nemzeti-parasztpárt központi klubhelyiségében értekezlet volt a párt kötelékébe tartozó egyetemi tanárok országos nagygyűlésének megszervezésére. Az ülésen Mihalache elnökült és elhatározták, hogy ezt a nagygyűlést január 30-án és 31-ikén rendezik meg a fővárosban. A jövő hét elején összeül a nemzeti-parasztpárt általános választmánya és a parlamenti tagozat tanácsa, hogy a pártnak az országházban tanúsítandó magatartását megbeszéljék.

Tizenöt év óta huzódó kártérítési perben hozott ítéletet az arad-i törvényszék

Az arad-i törvényszék ma egy tizenöt év óta huzódó kártérítési perben hozott ítéletet. 1922. májusában történt, hogy egy tolatás alkalmával a tolató vonat mozdonya halálragasztotta Gaál János CFR. fékezőt, aki egy másik vonatról ugrott le, éppen a tolató mozdony elé. Özvegye kártérítési pert indított a vasut ellen, amelytől havi 1100 leies életjáradékot követelt. A tanúkihallgatások és a vizsgálati akták beszerzése miatt a per évekig elhúzódott, míg most végre ítéletre került a sor. Az özvegy eddigi életjáradék és költségek címén már közel 200 ezer leit követelt a vasuttól. A bíróság ma hirdette ki ítéletét, amelyben elutasította keresetével özv. Gaál Jánosné, azzal az indokolással, hogy a vizsgálati iratokból, valamint a tanuvallomásokból megállapítást nyert, hogy a halálos szerencsétlenségnek maga az áldozat volt az oka. Egy vasutasnak — mondotta az ítélet — megfelelő elővigyázatossággal kell rendelkeznie és Gaál Jánosnak nem lett volna szabad vigyázatlanul a tolatóvonat elé ugrania.

len emberből áll. Nos. Ez az ember majd elalszik. Egy barátom van a váróteremben. Nem fázik, meleg bundája van. Az majd magára veszi az állomásfőnök ruháját és kezébe veszi a jelzőlámpát. Kiáll a Perronra és egyszerűen megállítja a vonatot. A többi a mi dolgunk. Mindenesetre jobb lesz nem megvárni, amíg a dolog tisztázódik, hanem azonnal elemelni a ládákat és pucolni... Egy autót is rendelkezünk e célból az állomáshoz. És kész.

Leles kiáltások szakították félbe és egy óra múlva az egész társaság a Perronon várt. Minden programszerűen haladt. Jean Le Dur barátja könnyűszerrel megállította a vonatot és néhány jómódú revolverrel a kezében beugrott a poggyászkocsi nyitott ajtaján. Mikor mind a négyen fenn voltak, az ajtó hirtelen becsapódott mögöttük, a lámpa kialudt és a vonat nagy zökkenéssel elindult. Pillanatok múlva nyolcvan kilométerrel repült...

— Azért kellett megrendeznem az egészet — mondotta másnap főnökeinek Jean Le Dur, aki időközben visszaváltozott Sive felügyelővé — mert a pusztá rablási terv alapján nem csiphettem meg őket. El kellett kezdeniök a poggyászkocsi kirablását, tervük végrehajtását. Persze kockázatos volt, hogy felismernek. De miután beugrottak, nyertt ügynök volt.

— Fiam, — mondta ünnepélyesen a főnök — nagy jövő vár rád.

CORSO Telefon: 5-65.
8 (mérs.), 5. 7¼, 9¼ órákor
BENJAMINO GIGLI és ISA MIRANDA csodás énekes pártjára, a

Te vagy az én szerencsém

Elesett két bucaresti-i jobboldali politikus a madridi harctéren

A fővárosba érkezett jelentések szerint Mota Ioan és Marin Vasilie január 13-ikán életüket vesztették

Bucuresti-ből jelentik: A fővárosban híre jár, hogy a spanyol polgárháború harctéren két ismert román jobboldali politikus életét vesztette. A hír szerint a két halott Ion Mota és Vasilie Marin, mindketten „legionáriusok”. A fővárosi lapok most megállapítják, hogy hivatalos köröknek semmiféle tényleges értesülésük nincs a halálhírről. Sem a belügyminisztérium, sem más hatóság nem kapott értesülést a halálról. Mota Ion ügyvéd a „Mindent a hazáért”-párt vezetője volt, Vasilie Marin pedig az első nemzeti-parasztpárti kormány idején kabinetfőnök volt a miniszterelnökségen, majd később Corneliu Codreanu pártjába lépett. Mindketten az Idegenlégió hatos számú osztágában harcoltak a

felkelők oldalán és a január 13-án Madrid körül, a maiadahondai-szakaszon lefolyt kegyetlen és ki-méletlen harcok során vesztették életüket.

Codreanu Corneliu, a legionisták parancsnoka ma napiparancsot intézett a román legionistákhoz. Napiparancsában megemlékszik Mota Ioan, a keresztény diákmozgalom megalapítójának és dr. Marin Vasilie legionárius parancsnok, a fővárosi szervező vezetőnek haláláról. Mindketten a maiadahondai-harcokban estek el. Közli Codreanu Corneliu, hogy Cantacuzino tábornok holnap elutazik, hogy a két legionista-vezér holttestét hazaszállítsa. Az esetek lelki üdvéért január 17-én gyászisten-tiszteletet tartanak.

Rémdráma a munkácsi zsinagógában

— Egy elmebajos ember vasdoronggal agyonütött imádkozás közben egy kereskedőt —

Munkácsról jelentik: Megdöbbentő események játszódtak le ma reggel a munkácsi zsinagógában. Gottesman Dénes 33 éves gyengeelméjű férfi ma a reggeli ima közben beállított a zsinagógába, ahol Ackersman Izsó 57 éves kereskedőt egy vasdoronggal úgy fejbevágtta, hogy a szerencsétlen ember a kór-

házban belehalt sérüléseibe. Gottesmant előállították a rendőrségre, ahol vigyorgó arccal mondotta:

— Agyonütöttem egy zsidót. — Gottesman nemrégiben szabadult egy elmeógyógyintézetből és minden valószínűség szerint oda kerül vissza. Egyelőre őrizetben van.

Vakmerő bankrablás Jugoszláviában

Kasszafurók jártak az óbecsei Községi Takarékpénztárban

Szabadkáról jelentik: Az óbecsei Községi Takarékpénztárban az elmúlt éjszaka betörők jártak. A betörést Fekete Imre a takarékpénztár szolgálója reggel fedezte fel, amikor takarítani akart és látta, hogy a pénztárszoba valamennyi szekrénye fel van törve, az iratok a földön szanaszét hevernek. Két pénztárszekrény tárva nyitva állott, a harmadikat pedig megfúrták. Ugyilátszik azonban a betörőket megzavarták, mert a harmadik pénztárszekrényt kinyitni már nem bírták, pedig ebben a szekrényben volt a takarékpénztár egész pénzkészlete felhalmozva. Az egyik pénztárból Delly István igazgató 150 ezer dinári készpénzt és értékpapirokat loptak el, a másik pénztárból pedig 10 ezer dinárt vettek maguk-

hoz, amely Patocs Ferenc pénztáros tulajdonát képezte. A szabadkai korcsmában csüörtök éjjel feltűnt három idegen férfi, akik feltűnően sokat költöttek és titokzatos tárgyalásokat folytattak, majd később eltávoztak és nyomtalanul eltűntek. Azt hiszik, hogy a betörést ezek követték el.

Olaszország hajlantó a tengeri leszerelésre

Londonból jelentik: A Reuter-iroda a külügyminisztériumtól nyert értesülése szerint közli, hogy O'aszország elvben hozzájárult ahhoz, hogy a jövőben hadihajókra 14 hüvelyknél nagyobb kaliberű ágyuk ne kerülhessenek, abban az esetben, ha valamennyi tengeri hatalom hajlandónak mutatkozik ennek betartására. Londonban nagy megnyugvással fogadták O'aszország engedékenységét, mert ebből az angol-olasz viszony javulásának első biztató jelét látják. Biztosra veszik, hogy a kaliberek 14 hüvelykre való limitálása jelenti a tengeri hatalmak fegyverkezési versenyének csökkentését.

Veszedelemes a helyzet Kinában

Sanghaiból jelentik: Senzi-tartományban egyre veszedelemesebben alakul a helyzet. Csang-Szu-Lian csapatai ugyanis egyesültek a kommunista csapatokkal és a tartományban most már 400.000 főnyi sereg tartja kezében a hatalmat. Attól tartanak, hogy a kommunisták megvetik a lábukat Kanszu és Senzi tartományokban és innen igyekeznek befolyásukat érvényesíteni egész Kinában. A nankingi kormány hadserege mindössze 250.000 ember, úgy hogy azok nem tudnak eredményt elérni a megerősödött kommunista csapatokkal szemben. Az európaiak pánikszerűen menekülnek a két tartományból.

Tűz pusztított Ghica Voda fejedelem egykori kastélyában

Ploesti-ből jelentik: Tegnap éjjel Monesti községben kigyulladt Grigore Ghica Voda volt fejedelem kastélya. Miután az épületet műemléknek nyilvánították, nemrégén renoválták és iskola céljaira rendezték be. A tűz egy rosszul kijavított kéményből kipattanó szikrától keletkezett és csakhamar az egész tetőszerkezet lángokban állott.

Rövidesen megkezdtek a tűz oltását, de a hatalmas szél miatt tehetetlenek voltak. Ploesti-be telefonáltak segítségért, ahonnan autón érkezett meg a tűzoltóság. Több órai munka után sikerült a kastély nagyrészt megmenteni.

Meggyilkolta feleségét, majd öngyilkos lett egy prágai tudós

Harc a rendőrökkel az ablakon át

Prágából jelentik: Ma délután Prágában véres családi dráma játszódott le. Prágának Weinberg nevű városrészében Mossner nyelvtudós lakásából egymásután három lövés dördült el. Az idős nyelvtudós revolverével háromszor feleségére lőtt, aki holtan esett össze. A házbeliek a helyszínre hívták a rendőrséget, amely azonban nem tudott behatolni, mert a tanár az ablakon át revolverével a rendőrök felé lőtt. Szerencsére ezek a lövések senkiben sem tettek kárt. Miután látták, hogy másképpen a tanárral nem boldogulnak, a rendőrök könnyfakasztó bombákat dobtak be a szobába. Mossner professzor erre föblötte magát. A családi tragédia hátterében a házastársak közötti veszekedés húzódik meg.

Pár hét alatt kétmillió példányban

logyott el egy Mrs. Simpsonról szóló amerikai könyv

Londonból jelentik: A newyorki könyvpiacra pár héttel ezelőtt jelent meg Mrs. Edwina H. Willson könyve, amely minden eddigi rekordot levert, mert néhány hét alatt kétmillió példányban kapkodták szét az Egyesült Államok területén. A nagysikerű könyv rövid biográfia, amely Her Name Was Wallis Simpson címmel Simpson asszony életével foglalkozik.

A szerző neve Amerikában eddig teljesen ismeretlen volt, sőt pár hónappal ezelőtt, mikor a mű napi folytatásokban jelent meg egy newyorki lap hasábjain, nem is keltett különösebb feltűnést. Könyvalakban azonban az első tíz kiadás már három nap alatt elfogyott, s a szerencsés szerző kétmillió példány után kapott eddig tiszteletdíjat.

A siker folytatódott Európában is, mert a könyv francia fordítása, amely december 1-én jelent meg, újévig 600.000 példányban került piacra. „Maidnem királyné” címmel, de az amerikai ügynök eladta már az angol, olasz és skandináv fordítási jogot is.

Egy angol kiadó nemsokára Londonban jelenteti meg a könyvet, bár valószínű, hogy egyes, máskéülben teljesen ártatlan részeket alaposan megcenzurálnak, mert az angol törvény, amikor rágalomról van szó, úgyszólván teljesen kiszolgáltatja a szerzőt és kiadókat az ügyvédeknek. Már régen suttognak arról, hogy Londonban néhány elvetemedett ügyvéd hivatásszerűen foglalkozik regények kipicézésével s a mit sem sejtő szerzőt és kiadót alaposan megszarolják azzal az ürüggyel, hogy könyve „rossz hirbe kever élő em-

bereket”. Az ilyesmi különösen kényes probléma az amerikai könyvvel kapcsolatban, mert a főszereplő nemcsak élő alak, hanem egyúttal a könyv legnagyobb attrakciója.

Wilson asszony életrajza érdekes részleteket mond el Mrs. Simpson családjáról. Az asszony nagybátyja, S. Davies Warfield neve különösen egyes amerikai vasútvonalak alapításával forrott egybe. Az amerikai tüzetemberek nagy tiszteletben tartották, s amikor 1927-ben meghalt, koporsóját olyan emberek viték, mint Nicholas Murray Butler, a Columbia-egyetem rektora, akit egyidőben az Egyesült-Államok alelnöki tisztségére is jelölték. W. W. Atterbury, a pennsylvaniai vasútak elnöke, S. Untermayer, a világhírű nemzetközi ügyvéd és Artur Brisbane, (aki pár nappal ezelőtt halt meg s a világ legjobban fizetett újságírója volt).

Warfield 15 ezer dollárt hagyott Mrs. Simpsonra.

Puccshirek Görögországban

Athénből jelentik: Görögországban ismét puccshirek keringenek. A feloszlott politikai pártok közös akcióra készülnek a parlamenti rendszer helyreállítása érdekében. A kormány nyilatkozatot tett közzé és abban elítéli a politikai pártok aknamunkáját és kijelenti, hogy nem tűri tovább a kormány kompromittálására irányuló törekvéseket. A nyilatkozat koholmányának mondja azt az állítást, hogy a nemrég létrejött jugoszláv-bolgár kiegyezés Görögország ellen irányulna.

URANIA

D. u. 3-kor m rs. helyarak, o, 7-15 és 9-15 kor

Telefon 2-32.

Ardea-i premier!

MOSZKVA—SANGHAI

Orizási siker kísérő POLA NEGRI különleges élményeket jelentő szereplését. A tündöklő udvari bálak, a forradalom és az emigráció hátterében végigvonul színdarab szerelem.

Olesó társasutazás BUCURESTI-be gyorsvonattal.

Indulás 18-án hétfőn este 8.45 órakor

III. osztály

TOUR-RETOUR

II. osztály

Indulás Bucurestiből csütörtök este 7 órakor.

Lei 795.—

Lei 1250.—

Jelentkezni lehet Centropa képviselővel: **Sándor Iván & Co. Arad, Bul. Reg. Maria 18. Telefon 132. Dacia kávéházzal szemben**

SYCOWSKY

Irta:

Márai Sándor

Budapestben tartózkodik Sycowsky Sándor ur, a jeles amerikai gengszter, Al Capone alvezére, a kiváló rabló és szeszcsempész. Az előkelő dunaparti szálloda társalgójában fogadta az újságírókat, s nyilatkozott ragyogó ivelésű pályájáról, emlékeiről és terveiről.

Ugy tudom, ez az első eset, mikor egy hivatalosan fémjelzett, nemzetközileg nyilvántartott gengster-király Budapestén kihallgatást ad a sajtónak. A fürge fényképezések kitűnő képet kattantottak az átutazó hírességről: Sycowsky mester karosszékben ül, kissé ernyedten és okos figyelő pillantással bámul a fényképezőgépre. Sovány ember, feltűnő fülekkel. Tartásában bizonyos hanyag, nemzetközi előkelőség. „Hires gengszter vagyok” — mondotta a portásoknak, mikor kitöltötte a bejelentő-lapot. S mosolyogva, megnyugtató hangon jegyezte meg: — „Már nem kell félni tőlem.”

Sycowsky mester elmondotta a magyar újságíróknak, hogy átutazóban tartózkodik Budapestén. A város szépségeiről egyelőre nem nyilatkozott. Közölte az érdeklődőkkel, hogy testében gépfegyver és revolvergolyók vannak. „Hatéves koromban, Radomszokban, Lengyelországban, felkapaszkodtam egy gyorsvonat tengelyére” — mesélte a neves gengszter. Amerikában szeszcsempészettel foglalkozott. „En Sycowsky vagyok Amerikában” — mondotta önérzetesen. — „Nevemet legalább úgy ismerik odaát, mint Al Capone-ét.” Ez a mesterségbeli önérzet cseng ki nyilatkozatának minden mondatából. Elmondotta, hogy olvasni már tud, de írni még nem tud, csak a nevét tudja aláírni. Ez az élettrajzi adat még nem olyan érdekes; ezzel a szellemi készséggel filmgyáros is lehetne Hollywoodban. Érdekesebb, amit a kiváló tengerentúli közéleti férfiú az amerikai állapotokról nyilatkozott: „Aki az Egyesült-Államokban nem gengszter, hanem tisztességes ember, az éhezik”, — mondotta szigorúan. Allítólag milliomos. Most kihallgatják, aztán eltanácsolják Pestről.

Nyilatkozatának e közérdekű szakaszánál érdemes elmerengeni egy pillanatra. Amerika számára a gengszter-romantika nemrégén még ugyanaz volt, ami a múlt század közepén a magyar pusztán a betyár-pandur romantika lehetett. A gengszter közelienség egy társadalomban, amely szociális kérdéseit nem tudja kielégítően megoldani. A gengszter, éppen úgy, mint volt a betyár, természetesen közönséges rablógyilkos, ha lekaparjuk róla azt a regényes mázt, amellyel a mindenkori füzetes irodalom, — Csikagóban éppen úgy, mint a hortobágyi vásáron, — Rózsa Sándort és Al Capone-t bekenete. Ez a világhírű gengszter, aki egy budapesti szálloda társalgójában, kényelmesen hátradőlve a karosszékében, merengő hangon, egy kiöregedett nagy művész, vagy politikai elégikus hangján nyilatkozik közpályája kiemelkedőbb mozzanatairól, legalább olyan jellegzetes korunkra, mint a sebesség, vagy a szekszipil című amerikai svindli. Rooseveltt, aki aféle Ráday Gedeonja az amerikai betyár-világnak, tudja jól, hogy nem elég kiirtani a gengsztert; olyan világot kell teremteni, ahol nem tenyészhet. Mikor Rooseveltt átvette Amerikában a hatalmat, a tengerentúli birodalom a szociális forradalom egyik kezdeti szakaszában forrongott. Tízmillió munkanélküli, tehát harminc-negyvenmillió ellátatlan ember szorongott az uccán, a felhőkarcolók arnyékában. Rooseveltt erős kézzel nyúlt ki a gengszter után, s ugyanakkor erős kézzel kezdett lebontani és újraépíteni egy világrendet, amelyekben a gengszter kivirulhatott.

Sycowsky ur azt mondotta: „Már nem kell félni tőlem.” Ez a finom gesztus megnyugtató. Nem már nem félünk Sycowsky urtól, aki Pesten a legfinomabb szállodában lakik, van titkárja, csekkönyve és világhírűve. Nem félünk Sycowsky ur-

Eltemették dr. Köpf Jánost

— Mélységes részvét közepette helyezték örök nyugalomra az elhunytat —

Mély részvét mellett helyezték pénteken délután fél négy órakor örök nyugalomra Rovine-n a családi sírkertben néhai dr. Köpf Jánost. Az elhunyt földi maradványait magában foglaló koporsót autón szállították Rovine-re, ahova csütörtökön a kora esti órákban érkezett meg. A koporsót az ottani temető kápolnájában ravatalozták fel, pénteken délután fél négy órakor pedig kihozták a kápolna előtti térségre és a *Limbeck* temetkezési vállalat emberei által itt felállított ravatalon helyezték el.

A temetésre a rokonokon kívül számosan utaztak ki Rovine-re az elhunyt tisztelői és barátai közül. Így ott voltak többek között *Takácsy Mikós*, *Kneffel Béla*, dr. *Jeges Károly* városi ügyész és neje, *Csongos Árpád*, az Arad-Csanádi Takarékpénztár makói vezérigazgatója, *Nádor István*, *Issekutz Géza*, dr. *Issekutz István*, özv. *Szabó Zoltánné* tábornokné, dr. *Baross Zsigmondné*, *Derecskei Károlyné*, Rovine-ről pedig: dr. *Ursutiu Avram*, dr. *Silber Ignác*, *Reiner Adolf* igazgató, *Karácsonyi Géza* és neje és még számosan. A ra-

vatalt többszáz főnyi tömeg vette körül, amely utolsó kegyeletét kívánta leróni dr. Köpf János iránt, aki itt, Rovine-n nevelkedett.

A gyászszertartást *Olajos József* timisoara-i prépost kanonok, az elhunyt régi, jó barátja végezte dr. *Lengyel István* főesperes segédletével. Az egyházi szertartás után *Olajos József* mélységesen megrendítő gyászbeszédet mondott, amelyben az elhunyt egyéni kvalitásait ecsetelte és kifejezést adott annak a fájdalomnak, amelyet az élők sorából való eltávozásakor barátai, tisztelői éreznek.

Ezután bucsuztatta el megkapó, mély gondolatokban gazdag beszédben az ügyvédi kamara nevében dr. *Ursutiu Avram* ügyvéd az elhunytat, akinek jogászai tevékenységét, kitűnő jogi felkészültségét és emberbaráti tevékenységét méltatta.

A gyászolók nagy tömege lélekben megrendülve, könnyezve hallgatta a gyászbeszéd szavait, amelyeknek elhangzása után a családi sírboltban, örök nyugalóhelyén helyezték el a néhai dr. Köpf János földi maradványait magában foglaló koporsót.

Afrikában építik fel a világ legnagyobb hadianyaggyárát

Egymillió tőltényt állít elő naponta a titokzatos gyár

Johannesburgból jelentik: A *Modderfontein Dynamit Co.* Johannesburg közepén hozzákezdett a világ legnagyobb hadianyaggyárának felépítéséhez. A terv szerint néhány hét múlva már meg is kezd működését az új municiógyár, amely méreteivel felülmulja a világ eddig legnagyobbjának tartott hadianyaggyárait. A vállalkozásnak az a célja, mint azt hivatalosan jelentik, hogy Délafrikát mentesítse a robbanóanyag és munició behozatalától. Az új gyár naponta egymillió tőltényt állít elő és csak az a kérdés, vajon hol helyezik el ezt a borzalmas mennyiséget. Ez a kérdés megfejthetetlen titokként veszi körül a gyárat.

A gyár titokzatosága külső jelekből is megállapítható. Az építkezés területén először is óriási cmentkerítést emeltek, amely sziklakkal van alátámasztva és amely magasabb három méternél. Megmászni a kerítést reménytelen kísérlet.

A cementfalakba ugyanis riadókészüléket szereltek, de ezenkívül még drótsövényvel is körülvették a kerítést, a drótsövények előtt pedig telefonos őrházakkal felszerelt posztok állanak.

akik csak oly távolságra vannak egymástól, hogy láthatják egymást. A katonai őrszerek éjjel-nappal őrzik az épületet. Ráadásul éjszaka a kerítést óriási ivilámpák nappali fényrel világítják meg, ami egész kísérteties látványt nyújt.

A gyárkomplexum épületei masszív betonból készülnek. Az ércvázak teljesen kész

állapotban jönnek Európából és csak össze kell állítani azokat. Ezt a munkát fekete munkások végzik icher szakértők vezénylete mellett. Már 12 hónapja dolgozik a gyárkomplexum megépítésén több ezer munkás. Az óriási épülő hal'ok körül füsiketítő a zürzavar és a zaj és

a készülő óriási munkatermek között cementezett uccák vonulnak végig, amelyek számokkal láttak el, hogy ne lehessen eltévedni bennük.

A nagy termekben a végkészítmények készülnek és ezeket a termeket vágányok kötik össze a külvilággal. A keskenyvágányú iparvonatok azonban a föld alatt hagyják el a gyártelepet és egyenesen a gyártelephez tartozó kikötőbe mennek. A tőltényhüvelveket a legmodernebb gépek állítják elő, amelyek nemcsak hengerelnek, hanem kevernek, töltönek, szálitanak, csomagolnak és öntenek. Röviden: olyan üzem keletkezik, amelynek párját nem lehet megtalálni az egész világon. A gyártelepnek külön szerszámgyára van. Ez azért létesült, hogy gyártási titok lehetőleg ne kerüljön ki a falak közül és a gyár sohase legyen idegen segítségre utalva. A szerszámgyárban kizárólag európai munkásokat alkalmaznak, majd egyébiránt

a hatalmas gyárüzem fekete munkásokkal fog dolgozni.

A cég véleménye szerint a fekete munkások olcsóbbak és megfelelőbbek, mint a kármelyik európai országból származó fehér munkások.

tól; de a világtól, amelyben Sycowsky mester ki-
virult, s amelyben — szelid spleennel a lelkében,
s gépfegyvergolyókkal a testében — utazgat és

szemléltödi e különös jelenség, kissé félünk. Különös világ, érdekes kor! Az öreg gengszter tud mesélni róla.
(Márai Sándor).

Jön! **STUART MÁRIA.**

Világfilm

KATHARINE HEPBURN-FREDRICH MARCH-sal

Az új Lindbergh-eset rémségei

Agnoszkálhatatlanná roncsolták szét a tízéves Charles Matson testét a bestiális gyermekrablók

Kinek fizette ki a kétségbeesett apa a 28.000 dolláros váltságdíjat? Részletes jelentés Amerika legújabb borzalmas szenzációjáról

New Yorkból jelentik: Az újabb gyermekgyilkossági bűntett, amelynek a tízéves Charles Matson esett áldozatul, igen sok hasonlatosságot mutat a Lindbergh-baby elrablásával. Mint ismeretes, a Lindbergh-affér után, amely az egész amerikai nemzetet annyira megrendítette, rendkívüli szigorú törvényeket hoztak a gyermekrablások megakadályozására. Ezek a törvények olyan riasztó hatással voltak, hogy több mint egy év óta nem is történt újabb gyermekrablás.

A kidnapper utolsó áldozata a kis George Weyerhaeuser, egy dúsgazdag gyáros fiacskája volt akit azonban a szülők kétszáz ezer dollár váltságdíj lefizetése után élve visszakaptak. Tragikus véletlen, hogy a most meggyilkolt Charles Matson barátja és iskolatársa volt George Weyerhaeusernek.

A kis Charles Matson édesapja ismert-nevű dúsgazdag orvos, aki Tacomban, Washington-állam egyik kisebb városában lakik. December 27-én a tízéves Charles testvéreivel, a 16 éves Roberttel és a 15 éves Muriellel játszott apja villájában. Éppen a karácsonyi ajándékokat nézegették, amikor

egy rosszul öltözött férfi lépett váratlanul a szobába és a megrémült gyermekekre revolvért szegzett.

Először pénzt követelt, majd karjai közé emelte a tízéves Charlest és így szólt:

— Itt van valami, ami többet jelent, mint a pénz!

A rendőrség megindítja a nyomozást

Ezután a gyermekkel együtt kirohant a szobából, előbb azonban egy cédulát hagyott az asztalon, amelyben közölte, hogy 28.000 dolláros váltságdíj ellenében visszaadja a gyermeket. A gyermekrablás után azonnal megindult a nyomozás. A rendőrség kihallgatta Robertet és Murielt, a rablás szemtanúit, akik szerint a kidnapper olyan bizonytalanul viselkedett, mintha kábítószerek hatása alatt állt volna. A rendőrség első nyoma egy tacomai muzsikushoz vezetett, akiről tudták, hogy állandóan kábítószerekkel él és ellensége volt a gyermek apjának. A gyermekek által megadott szeméyleírás is illett rá.

Ez a muzsikus azóta nyomtalanul eltűnt és

El akarták rabolni Trockijt

NEWYORKBÓL jelentik: TROCKIJ újabb nyilatkozatot tett az újságírók előtt és kijelentette, hogy újabb bizonyítékai vannak arra nézve, hogy a G. P. U. utasítást kapott az ő titkos iratainak megszerzésére. Elmondta azt is, hogy őt a szovjetbíróság halálra ítélte és ez az ítélet készen várja arra az esetre, ha valahogyan hazakerülne. A mexikói rendőrségnek sok gondot okoz Trockij jelenléte. Már eddig is tömeges letartóztatásokat eszközöltek, mert kiderült, hogy Trockijt el akarták rabolni, hogy egy orosz hajó fedélzetén Vladivosztokba szállítsák. A letartóztatottak közül többen beismerő vallomást tettek és azt is elmondották, hogy vállalkozásuk sikere esetén, Moszkvában úgy állították volna be a dolgot, mintha Trockij önként tért volna vissza a Szovjetbe.

SELECT 3 (mérs.) 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor
Telefon 2-84.

PICCOLINO („Top hat“)

A legszenzációsabb énekes, táncos, zenés vigjáték
Geiger Rogers **Fred Astaire**

máig sem tudtak ráakadni. A körülményekből a rendőrség arra a meggyőződésre jutott, hogy a gyermeket nem hivatásos kidnapperek rabolták el, hanem egy alkalmi bűnöző

tettéről van szó. Mint emlékeztet, a Lindbergh-baby sem hivatásos gyermekrablóknak esett áldozatul.

A nyomozást csak nagy óvatossággal lehetett folytatni, mert attól félték, hogy a gyermekrabló esetleg kárt tesz a gyermekben. Maga az apa is kérte, hogy nagyon óvatosan járjanak el, mert mindenképpen élve akarja visszaszerezni gyermekét. Mikor azonban már egy hét is elmult anélkül, hogy az elrabolt gyermeknek nyomára tudtak volna bukkanni, a rendőrség még erélyesebben kapcsolódott be a nyomozásba, amelynek irányítását az amerikai titkosrendőrség híres G-emberei vették át. A G-osztálynak a nyomozásba való bekapcsolása annyit jelentett, hogy minden reményt feladtak arra vonatkozóan, hogy a gyermekrablóval a rendőrség bekapcsolása nélkül lépjenek érintkezésbe.

A kétségbeesett apa mindent elkövetett, hogy kedvenc gyermekét visszaszerezze. Kész volt arra, hogy a 28.000 dolláros váltságdíjat kifizesse, félt azonban a zsarolóktól vagy a csalóktól és garanciákat követelt, hogy valóban a gyermek elrablójával tárgyal. Kijelentette, hogy mindaddig nem fizet, míg nem szerez bizonyosságot arról, hogy a gyermek él. Barátai és rokonai léptek fel közvetítőként (így történt a Lindbergh-esetben is), Matson dr. hirdetésekkel tett közzé a lapokban, amelyekben felhívta a tettet, hogy adjon neki találgatást — de minden hiába.

A mélyen megrendült anya, — éppennygy, mint Lindbergh felesége, — a rádió útján beszélt a gyermekrablókhoz

és közölte velük, hogy a kis Charles beteg és könyörgött, hogy vigyázzanak rá és ügyeljenek arra, hogy állandóan meleg szobában legyen.

Multak a napok és a gyermekről nem érkezett semmi hír. A rendőrség egy gyanús külföldi után is kutatott, aki Tim névre hallgatott. Ezt sem tudták megtalálni. Egy sanfranciscói matrózt őrizetbe vettek, de szabadon kellett engedni, mert alibit igazolt. Közben

Matson kifizette egy ismeretlen embernek a 28.000 dolláros váltságdíjat anélkül, hogy megfelelő garanciákat kapott volna a gyermek visszaadására.

Annyira kétségbe volt esve és annyira feladott már minden reményt, hogy az első jelentkezőnek, aki valahogyan valószínűsíteni tudta, hogy ő a gyermek elrablója, kifizette a hatalmas összeget.

Ismét napok teltek el, de az apa hiába várt, a gyermek nem került elő. Hétfőn azután megtalálták a szerencsétlen gyermek holttestét Everett városka mellett az erdőben. Egy 19 éves fiatalember, aki vadászaton volt az erdőben, bukkant rá a holttestre. A tisztáshoz, ahol a kis Charles holtteste hevert, autónyomok vezettek.

A gyermek teljesen meztelenül feküdt a hóban és borzalmas sérülések nyomai látszottak rajta.

A koponyáját valami tompa tárggyal teljesen szétroncsolták. Az arc véres volt, fogai kitortek és a teste is tele volt kinzások nyomaival. Annyira felismerhetetlenségig szétroncsolták a gyilkosok a holttestet, hogy a rendőrség nem is tudta agnoszkálni és a szerencsétlen orvos két közeli rokonát hívták a helyszínre. Később Matson dr. is megjelent a gyermek holtteste mellett s

JANUÁR 23.
FABÁL
DACIA.

362

amikor felismerte benne fiát, hangtalanul esett össze a hóban.

A rendőrség bizonyosra veszi, hogy a gyermeket nem az averetti erdőben gyilkolták meg, hanem csak holttestét szállították oda. Minden jel arra mutat, hogy a szerencsétlen gyermek egy elvetemült kéjgyilkosnak esett áldozatul. Szinte bizonyosra vehető, hogy a gyilkos nem épelméjű.

A nyomozás most még erélyesebb formákat öltött. Az apa 10.000 dollár jutalmat tűzött ki a gyermekgyilkos kézrekerítőjének,

Nyomára akadtak a gyermekrablónak?

A rendőrség újabb nyomra bukkant és reméli, hogy ezen az alapon sikerül a tízéves Charles Matson gyilkosának nyomára jutni. A puyallupi rendőrség egy gazdátlan autót talált, amelyben egy véres gyermekkabátot fedeztek fel. Valószínű, hogy a szerencsétlen véget ért gyermek ezt a kabátot viselte, amikor elhurcolták. A Texas állambeli Cleburne városban is fontos nyomra akadtak. A rendőrség letartóztatott egy 40—50 év körüli férfit, akinek nevét egyelőre titokban tartják. Azzal gyanúsítják, hogy belekeveredett a gyermekrablási afférba.

Jegyző és interimár bizottság harca az arad-i törvényszék előtt

Rehabilitálta a bíróság a hivatali sikkasztással vádolt interimár bizottsági tagot

Pénteken délután az arad-i törvényszék második szekciójának dr. Costa-Gatoschi-tanácsa Borlea Alexandru, az arad-megyei Maderat község volt interimár-bizottsága egyik tagjának bűnpörét tárgyalta. Boleat a község vezetősége megbizta azzal, hogy Maderat részére bevásárlásokat eszközöljön. Sokszor megtörtént, hogy a községnek nem volt pénze és az interimár-bizottsági tag saját zsebéből fizette ki a bevásárlásokat és utólag elszámolta a pénzeket. Később az interimár-bizottságnak nézeteltérése támadt a jegyzővel és emiatt lemondott. A felemült nézeteltérés következménye volt az a bűnvádi feljelentés, amelyet Borlea ellen tettek és amelyben hivatali sikkasztással vádolták meg, azzal az indokolással, hogy a község részére vásárolt áru egy részét a saját lakására vitette.

Az ügyet ma egész délután tárgyalta a bíróság és számos tanu vonult fel, közöttük a legtöbb azt igazolta, hogy Borlea tényleg a maga pénzén vásárolt a községnek gabonaneveket és még ma is nagyobb követelése áll fenn a községgel szemben. A tanuk nagyrésze teljesen igazolta az interimár-bizottsági tag védekezését, majd dr. Puticiu Liviu védő jogi érvekkel átámasztott érdekes védőbeszédében elmondotta, hogy Borlea feljelentést tett a megyei prefekturánál a jegyző ellen, akit azzal vádolt, hogy tetteleg bántalmazta a község alkalmazottait és emiatt indította ellene a jegyző a hajszát. Védelem felmentését kérte, azzal az indokolással, hogy a feljelentők semmivel sem igazolták a vádakot. Az esti órákban hirdette ki a bíróság ítéletét, amelyben felmentette a vádlottat.

CENTRAL 3 (mérs.) 5, 7 $\frac{1}{4}$, 9 $\frac{1}{4}$ órákor
Telefon 2-85.

Két forradalmár

„Harcos” a csodáló és „Vilám” a farkaskutya
Irátsága

HIREK

MUMIÁK,

szekszipil-körítéssel

A dán fővárosban bebizonyították, hogy nem csak a szerelemhez, hanem a művészethez is a gyomron keresztül vezet az út. Mindenesetre szokatlan ötlet, hogy ezredéves múzeumi kincseket, pompás plasztikákat és felbecsülhetetlen értékű festményeket az uzsonnakáv mellé szervírozzanak. De Kopenhágában, Észak-e metropoliszában, ahol van érzékük az embereknek az eredeti propagandához, kísérletet tesznek most arra, hogy a dán főváros világhírű múzeumát pompás falatokkal és italokkal tegyék közkedvelté. Így akarják rávenni az embereket a múzeumok látogatására.

A híres Thorwaldsen-múzeum igazgatója már tavaly igen érdekes kísérletet végzett ezen a téren, amennyiben híres régiségelt bájos, szőke dán leányokkal tarkította. Minden vasárnap délelőtt karsu tornászleányok vonultak fel a szobrok és a régi görög istenek között és remek tornagyakorlatokat végeztek. Az eredmény egyenesen megdöbbentő volt. A derék kopenhágai polgárok végeláthatatlan sorokban vonultak a múzeumokba minden vasárnap délelőtt, hogy megszemléljék a pompás műkincseket és az azok között táncoló pompás, fiatal leányokat. A leányok egy halkán látszó zenekar hangjaira végezték gyakorlatukat, megfelelően hiányos öltözékben. Gyakran nem volt elég hely a múzeumban az érdeklődők számára. A múzeum igazgatósága — ugyilátszik — fején találta a szegyet, amikor a művészetet ilyen szerencsés módon keverte össze a nőlésséggel.

A jó példán felbuzdultak a többi kopenhágai múzeumok is és elhatározták, hogy a tére is új megjelentéssel szolgáljanak. Itt viszont a dánok közismert inyencemegelőt vették számításba, mert a derék északiak rendkívül szeretik a jó falatokat. A nemzeti múzeum igazgatósága épp ezért elhatározta, hogy látogatóit nemcsak egyedülálló festményeivel és népművészeti tárgyaival lelkesíti fel, hanem a gasztronómia terén is rendkívül fog nyulni. A múzeumokban egészen eredeti vendéglőket akarnak berendezni, amelyekben fiatal dán leányok szolgálják ki a vendégeket történelmi kosztümökben. A vendéglők berendezése is stilszerű lesz és nem lehetetlen, hogy a múzeumi vendéglőben medvebőrön fekvő fogyasztják el maját a kávé.

Egy másik kopenhágai múzeum igazgatósága azon törli a felét, hogy bevezeti a múzeumba az ótórát, amelynek látogatói a mumiák és az el-sárgult papyrustekercsek között táncolják majd a tangót.

A nemzeti múzeum igazgatósága e pillanatban egy kiváló gasztronómust keres, aki ugyan nem sokat ért a művészethez, de annál jobban tudja elkészíteni a zamatos borjupecsenyét. A múzeumi vendéglő berendezését már meg is kezdték s úgy hírlik, hogy az étlap is a körülményeknek megfelelően nevezi majd el az ételeket. Ilyenformán a kopenhágai múzeumi étlapon esetleg ilyen furcsanevű ételek lesznek: „párolt mumiák”, „körített hieroglifák”, „töltött rézmetszet” és más hasonlók. A nemzeti múzeum igazgatósága biztosra veszi, hogy a siker nem marad el.

— **IDŐJÓSLAT.** Az Intézet Meteorologic Central București jelentése szerint várható időjárás a következő 24 órára: Nyugatról kelet felé való felhősödés és havazás. A szél ereje gyengül, a hőmérséklet lassan emelkedik.

— **Windsor Edward herceg látogatása Miklas elnöknel.** Bécsből jelentik: Windsor Edward herceg ma délelőtt autón Bécsbe érkezett és a déli órákban látogatást tett Miklas szövetségi elnöknel. Hivatalos körök hangsúlyozzák, hogy kizárólag udvariassági látogatásról van szó.

— **Angol katonai attasé körutja Csehszlovákiában.** Prágából jelentik: A csehszlovákiai angol katonai attasé elfogadta a csehszlovák kormány ama meghívását, amellyel bizonyítani akarják, hogy Csehszlovákiának nincs földalatti és más titkos repülőtere, amiként azt egyes német lapok írták. Hasonlóképpen azt is bizonyítja a kormány, hogy a cseh hadseregben nem teljesít szolgálatot egyetlen szovjet pilóta sem. (Rador).

— **A Turisztikai Hivatal elnöke Berlinben.** Sergiu Dimitriu, a Turisztikai Hivatal elnöke Berlinben tartózkodik és ott szakkörökkel tárgyal, hogy Románia turisztikai propagandáját megszerveze. (Rador).

— **Emelkedett a vasút bevétele.** București-ből jelentik: Az államvasút vezérigazgatósága által nyilvánosságra hozott számadatokból kitűnik, hogy még 1928—1934. között az államvasút bevétele állandóan változó képet mutatott, anélkül, hogy a legcsökélyebb emelkedés is mutatkozott volna, addig 1935—36-ban a bevételek kedvezően alakultak. Az 1936-os évben az előző évhez viszonyítva a személyforgalom 19 százalékkal emelkedett, a szállítmányozás forgalma pedig 85 százalékkal növekedett.

— **Meghalt dr. Mladin Gheorghe radna-i körorvos.** Radna-ról jelentik: Mladin Gheorghe dr. a közszeretettben és köziszteletben álló járási körorvos ma reggel 50 éves korában Radna-n elhunyt. Mladin Gheorghe dr. 23 év óta tölti be a körorvosi tisztet és mindenki őszintén szerette a jó-lelkű és nagy tudású orvost. Mladin Gheorghe végigharcolta a világháborút, több kitüntetést szerzett, köztük a legfelsőbb egészségügyi kitüntetés első osztályú érdemkeresztjét. A körorvos halálának oka vesezsugorodás volt. Halálát feleségén és gyermekein kívül kiterjedt rokonság gyászolja. Mladin Gheorghe dr. temetése szombaton délelőtt egy órakor lesz Minis-en.

„Itt kerékpárral közlekedni tilos!”

Arad-város vezetőségéhez a közelmúltban panasz érkezett a micalaca-i lakosság részéről, hogy a Radnei-úton, valamint Micalaca más utcáin gyakran előfordul, hogy a kerékpárosok a gyalogjárón közlekednek és ezzel a gyalogosok zavartalan közlekedését megakadályozzák. Ennek a panasznak orvoslására a város mérnöki hivatala kerek táblákat készített, amelyeket vasrudakra erősítve a micalaca-i utcák gyalogjáróinak sarkain helyeznek el a közeli napokban. A táblákon kerékpározó ember látható, alatta pedig ez a felirat: „Itt kerékpárral közlekedni tilos!” A mérnöki hivatal egyébként azzal a tervvel foglalkozik, hogy a Regina Maria-úton szintén táblákat helyez el. Ezek a feltűnő helyen levő táblák figyelmeztetik majd a járművek tulajdonosait, hogy a korzón milyen időpontokban nem közlekedhetnek járművek.

— **Fenntartják a buzaprémiúmot.** București-ből jelentik: A gabonaértékesítési központ vezetősége ma ülést tartott, amelynek során Negura szövetkezeti miniszter kifejtette, hogy a buza világszerte csökkenőben van és éppen ezért elhatározták, hogy továbbra is fenntartják az 5000 leies prémiumot. Több kivételt kérelmet engedélyeztek.

— **Az egyetem látogatására szólítja fel a cluj-i egyetem rektorátusa a diákokat.** Cluj-ról jelentik: A cluj-i egyetem orvoskarán két hónapja tartó sztrájkjal kapcsolatban, a rektorátus a következő határozatot hozta és hirdette ki: „Az orvosi karon megkezdődnek az előadások. A diákoknak az órákra való szabad belépését folyó hó 14. étől, reggel 8 órától kezdve karhatalmi őrség útján biztosítjuk. Felkérjük a hallgatókat, hogy térjenek vissza az előadásokra legkésőbb 16-ig, szombatig. Abban az esetben, ha a hallgatók eddig az időpontig nem volnának hajlandók látogatni az előadásokat, a szenátus kihirdeti az orvosi karonak az egész évre való bezárását és elrendeli az orvostanhallgatók összes internátusainak kiürítését.”

Sí-örömök

— **Ne nézd csak: a mama jött ki tegelebb a pályára...**

Amikor a fájdalmas panaszt öröm váltja fel!

Dr. István Tufeleu (u. p. Borosneul Mare) községben lakos a következőket írja nekünk: „Éppen olyan örömmel értesitem Önöket ma, mint amilyen panaszosan, fájdalomtól megtörtén irtam első levelem, amikor a világhírű amerikai Gastro D-t megrendeltem. Hála Istennek és a Gastro D-nek, ma már a harmadik üveg elhasználása után, teljesen gyógyultnak érzem magam súlyos gyomorbaiomból, amely hosszú éveken át való-sággal elkésértette életemet. Most már teljesen egészségesnek érzem magam és igaz meleg szívből ajánlhatom a szenvedő embereknek.”

Fentiekhez nem szükséges kommentár! Gastro D. kapható az ország minden gyógy-szertárában és drogériájában, vagy postán megrendelhető 130.— lei utánvétellel Császár E. gyógy-szertárában, București, Calea Victoriei 124.

TÖRJE A FEJÉT!

17.) Lakók előnyben

Egy négyemeletes új ház minden emeletén csak egy lakó lakik.

Az I. emeleten egy magánzó, a II. emeleten egy nőiszabó, a III. emeleten egy fogorvos, a IV. emeleten egy ügyvéd.

A liftbe délután 2 órakor négy, nem a házban lakó egyén száll be — a liftben kívül.

egy két bottal járó sánta ember, egy ur, akit a házmester ismer, mert főorvos urnak szólítja,

egy felkötött arcú néni és egy ködmönös kisgazda.

A lift minden emeleten megáll és minden emeleten csak egy egyén száll ki.

Tessék megmondani, hogy a lift négy egyén közül melyik hányadik emeleten szállt ki?

Megfejtése az Arad-i Közlöny január 21-iki számában

???

„Törje a lejét”-feladványaink MEGFEJTÉSEI:

14. A hajó korlátjának háttal támaszkodva szemben álltak egymással.

— **Adóvallomási íveket az arad-i pénzügyi palota II. emeletén az alábbi hivatali szobában adnak az adófizetőknek, hogy eleget teheszenek adóvallomási kötelezettségüknek:** Az I. adókerületbeliek a II. em. 28., a II. és III. kerületbeliek a 7. sz. szobákban, de a II. em. 17. sz. helyiségben Hess hivatalnok is ad íveket. A vidéki adófizetők ívekért illetékes vidéki adóellenőrökhöz forduljanak.

— **MEGNYITJÁK AZ ÁLLAMI ZALOGLÁZAKAT.** București-ből jelentik: A pénzügyminisztérium elhatározta, hogy egy régebbi rendelkezésvény által nyert felhatalmazás alapján megnyitják az állami zálogházakat. Az új intézmény Casa de Imprumutul de Roman néven fog működni.

— **Felfüggesztették a rádiótársaság technikai igazgatóját.** București-ből jelentik: A Gazeta című fővárosi lap jelentése szerint a belügyminisztérium vizsgálatot indított a rádiótársaság igazgatóságánál. A lap jelentése szerint a rádió vezetésében jelentős változások várhatók, egyelőre Munteanu mérnököt, a technikai igazgatót felfüggesztették.

— **Öregemberek betegségénél és neuraszténások balainál reggelként egy-egy kis pohár természetes „Ferozo József” keserűviz sokszor igazi jótétemény!** Az orvosok ajánlják.

— **Periam-i egyetemi hallgató rejtélyes öngyilkossága.** Megrendítő öngyilkosság történt a timisoara-i Terminus-szálloda egyik szobájában. Holz Adam periam-i gyógyszerész József nevű orvostanhallgató fia veronállal megmérgezte magát és mire rátaláltak, halott volt. Buculevelet találtak, amelyben bejelentette, hogy husz gram veronállal mérgezte meg magát és kérte a hatóságokat, hogy ne boncolják fel holttestét. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

Ma van az S. C. A. turisták táncestélye a Fehér Keresztben

— ZÜRICH ZÁRLAT. Páris 20.33 és háromnegyed, London 21.38 és háromnegyed, Newyork 435.50, Milánó 22.92 és fél. Amsterdam 238.45, Berlin 175.07 és fél, Prága 15.20, Varsó 82.25, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.25.

— BUCURESTI-I HIVATALOS ÁRFOLYAMOK. (Az alábbi számok a Banca Nationala eladási árfolyamait tüntetik fel. Zárójelben az árfolyamokat a 38 százalékos felár hozzájárulásaival közöljük.) Francia frank 4.75 (6.56), angol font 503.00 (694.14), dollár 102.50 (141.45), líra 5.35 (7.38), holland forint 55.75 (76.94), német márka 37.50 (vásárlási árfolyam), csekkorona 3.55 (4.90), zloty 19.25 (26.56), dinár 3.05, pengő 27.50, osztrák schilling 27.50, svájci frank 23.35 (32.22).

— BUCURESTI-I MAGANÁRFOLYAMOK. Francia frank 8.60—8.70, angol font 910—920, dollár 181—184, holland forint 101—103, német márka 40—41, csekkorona 5.90—6.00, zloty 30—31, pengő 32—33, osztrák schilling 33.50—34.50, dinár 3.50—3.70, svájci frank 41—43.

— Timis-megye prefektusa szerint Timisoara-n marad a vasutigazgatóság. Timisoara-ról jelentik: Nistor Dimitrie dr. timis-i prefektus Bucuresti-ből való hazaérkezése után nyilatkozott a sajtó munkatársainak és kijelentette, hogy Franasovici közlekedésiügyi miniszter határozott ígéretet tett arra, hogy a vasutigazgatóságot továbbra is meghagyják Timisoara-n. A timisoara-i küldöttség egyébként, amelyet Nistor Dimitrie dr. vezetett, kihallgatáson jelent meg Bratianu Constantinnál, a liberális párt banat-i tagozatának elnöké, és Cancicov pénzügyminiszternél is. Nistor dr. prefektus annak a véleményének adott kifejezést, hogy a vasutigazgatóság most már egészen biztosan Timisoara-n marad.

— Vihar a Fekete-tengeren. Bucuresti-ből jelentik: A Fekete-tengeren változatlan erővel dühög a vihar. A hajók egy része késéssel érkezett a kikötőbe, több pedig veszedelemben forog, közöttük az „Oltenia” és „Steaua Română” hajók, egy norvég és egy görög gőzös. A „Durustor” hajó súlyos károkat szenvedett, mert a hullámok nagymennyiségű fűrészárut sodortak el a fedélzetről.

— Munkaközvetítő hivatal a városban. Bucuresti-ből jelentik: A munkaügyi minisztérium közbenjárta a belügyminisztériumnál és utasítást kért arrafelől, hogy a városkormányzat és a községkormányzatok hivatalt létesítsenek, amely a munkaalkalmat és a munkakeresőket tartja majd nyilván.

— Beismerő vallomást tett a budapesti Vigyázó-muzeum gondnoka. Budapestről jelentik: Lublóváry György, a Vigyázó-muzeum letartóztatott gondnoka a vizsgálóbíró előtt beismerő vallomást tett, hogy ő fosztotta ki a muzeumot s az ékszerek nagyrészét a muzeum épületében rejtette el.

— Két óriás hadihajó építését kezdi meg Amerika. Washingtonból jelentik: A haditengerészeti miniszter bejelentette, hogy legközelebb két óriási hadihajó építését kezdi meg. A hadihajók egyenként 35.000 tonna. (Rador).

— Megegyezés készül a General Motors és sztrájkoló munkásai között. New-Yorkból jelentik: Hivatalos helyről jelentik, hogy a General Motors-művek képviselői és a sztrájkoló munkások megbízottai között elvi megegyezés jött létre. Eszerint a munkások kívánságainak tárgyalása január 18-án kezdődik, de előbb a sztrájkolókat kötelesek a megszállott üzemeket kiüríteni. (Rador).

— Az SCA „Czárán” osztálya figyelmezteti tagjait, hogy a villamosvasút igazgatósága csak az 1937. évre érvényesített igazolvány alapján ad ki kedvezményes jegyeket. Január 24-én kirándulás a „Debela gora”-ra. Kérlik azokat a tagokat, akik büffékhöz szivesek voltak hozzájárulni, hogy adományait délután a Fehér Kereszt nagytermébe küldjék fel.

— A Svábhegyi Szanatórium diagnosztikai felszerelése tökéletes: chemiai és microscopiai laboratórium, Vércukor, stb. vizsgálatok. Röntgen, Elektrokardiograph, Krogh-féle alapanyagcserevizsgálatok. Mérsékelt utószézon-árak. (Igazgatófőorvos: dr. Györki Béla.)

— MA az alantli gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

NIEDERMAYER, Piața Sf. Sava.
HAJÓS, Bulv. Regina Maria 8.
KAIN, Piața Avram Iancu.

Legújabb jelentéseink:

Letartóztatták az amerikai gyermekgyilkosság tetteseit

NEWYORKBÓL jelentik: A második Lindberg-bébi ügy: MATSON orvos kisfiának elhurcolása és meggyilkolása a legizgalmasabb szenzációja Amerikának. A közvélemény felháborodása olyan nagy, hogy minden más esemény eltörpült mellette. Az ügyben most meglepő fordulat történt, amennyiben a Washington állambeli Olimpia városkában a rendőrség letartóztattott két gyanúsítottat és ezenkívül sikerült megtalálni azt az autót, amelyen a holttestet elvitték a megtalálási helyére. Találtak

ott egy rozsdás kalapácsot is és a fellevések szerint a szerencsétlen végű kisgyermeket, ezzel ölték meg a gyilkosai. Közvetlen bizonyítékot azonban a két gyanúsított ellen még nem sikerült szerezn. Az egyik letartóztatott egy degenerált férfi, a másik egy volt fegyenc, aki Matson dr. villája közelében, egy másik villában, mint kertész volt alkalmazva. Ez a rendőrség értesülése szerint az utóbbi időben beállt a gangszterek közé. Megállapították azt is, hogy a gyilkosok az autót Everes városkában lopták el.

— Német autót a lengyel határig. Varsóból jelentik: A lapok azt a hírt közlik, hogy Németország új autótat létesít a német—lengyel határon. A lengyel lapok megjegyzik, hogy ez az autót és más ehhez hasonló terv a német csapatoknak a lengyel határra való szállítási célzatával létesül. (Rador).

— Jogerős lett Gustlov gyilkosának büntetése. Baselből jelentik: Gustlov gyilkosának, Frankfurter Dávidnak a büntetése jogerőre emelkedett, mert Frankfurter a kitűzött határidő elteltéig nem nyújtott be fellebbezést.

Tarnavamenti és podgoria-i fehér és vörösborok nagy választékban és olcsón „TARNAVA” borpincében: Seminarulul-ucca 5. szám. 459

— Egy kislány tragikus balesete Timisoara-n. Timisoara-ról jelentik: Megdöbentő szerencsétlenség történt pénteken reggel 7 órakor a II. kerületi Lautarilor-ucca 3. számú házban. Jung Barbara 12 éves iskoláslány szüleinek lakásáról éppen az iskolába igyekezett és a konyhába ment, hogy megigya reggeli kávéját. A sötét szobában azonban a tejescsupor helyett tévedésből egy sósavval telt pohárból ivott. A szerencsétlen gyermek súlyos belső sebeket szenvedett és elvesztette eszméletét. A mentők aggasztó állapotban szállították a gyermekkorházba, míg a rendőrség vizsgálatot indított annak megállapítására, hogy a gondatlanságot ki terhel a felelősség.

— HALÁLOSVÉGŰ VEREKEDÉS EGY BUCURESTI-I DIÁKOTTHONBAN. Bucuresti-ből jelentik: Az egyetemi hallgatók Matei Voievod-uccai otthonában a bennlakó diákok között súlyos természetű verekedés támadt. A véres verekedés egyik sebesültjét, Grigore Merin diákot beszállították a kórházba, ahol rövid szenvedés után meghalt. A hatóságok nyomban bevezették a légszigorúbb vizsgálatot a verekedés ügyében.

— Uira babyt vár Lindbergh ezredes felesége. Lindbergh ezredes óceánrepülő feleségével egy idő óta Angliában a kenti grófság egy kis városában él. Lindberghné anyai örököknek néz eléje és a házaspár a gyermek megszületése után is Angliában marad. Lindbergh kijelentette, hogy csak akkor tér vissza Amerikába, ha gyermeke 18 éves lesz.

— Felhívás. Felhívjuk az összes városi és megyei hadirokkant tiszteket és őrmestereket, valamint a tiszti és őrmesteri özvegyeket és árvákat, — akiknek nyugdíjuk az új nyugdíjtörvény alapján még rendezve nincs — hogy jelenjenek meg f. hó 17-én délelőtt a Restaurantul Orășenesc-ban a sajtó érdeklődésében, fontos megbeszélés céljából. — Brunnhuber, rokkant hadnagy.

Belvárosi Pensio Budapest, IV., Veres Pálné-ucca 10., félelelet.
Központi fűtés. Hideg-meleg folyóvíz.
Uri ellátás. Diétás konyha.
Belváros központjában, Apponyi-térnél.

— Az arad-i Gör. Kath. Nőegylet teaestélye. Az arad-i Gör. Kath. Nőegylet február 1-én, hétfőn nagyszabású teaestélyt rendez a Boulevard-ótt terem helyiségeiben.

— Súlyos zavargások a varsói egyetemen. Varsóból jelentik: Az egyetem orvosi fakultásának megnyitása napján súlyos zsidóellenes zavargásokat rendeztek a diákok. A tüntetés során egy zsidó diák súlyosan megsebesült. A tüntetés olyan súlyos méreteket öltött, hogy a zsidó diákokat nem engedték az előadóterem padjaiba, úgy, hogy azok kénytelenek voltak állva hallgatni az előadást. (Rador)

— Az asszony kötelessége törődni azzal, hogy bélműködése rendben legyen, amit pedig úgy érhet el, ha naponta reggel éhgyomorral egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik, amely enyhén és kellemesen, pontosan és biztosan szabályozza az emésztés folyamatát. Az orvosok ajánlják.

— Az államnak ítélte oda a Semmitőszék a simleul-i gimnáziumot. Bucuresti-ből jelentik: A nagy perben, amely már közel két évtizede folyik az állam és a minorita-rend, illetve a Satumare-Oradea-i római katolikus püspökség között, elhangzott az utolsó szó: a Semmitőszék elutasította a minorita-rend tulajdonában levő simleul-i régi gimnázium átírása elleni felfolyamodást és ezzel már a korábban elperelt új iskolaépület után a régi iskola is az állam tulajdonába ment át. A két épület összértéke több mint 10 millió leit tesz ki.

— Géprombolás a polgári fiúiskola kertjében. Az arad-i polgári fiúiskola igazgatóságának megbízottja ma feljelentést tett a rendőrségen. Feljelentésében elmondja, hogy az iskolának az Aurel Vlaicu-uton nagy kertje van, amelyen különféle gépeket helyeztek el a tanulófiúság számára. Az éjszaka folyamán ismeretlen egyének behatoltak a kertbe és az értékes gépeket darabokra törték. Az iskola kára meglehetősen nagy.

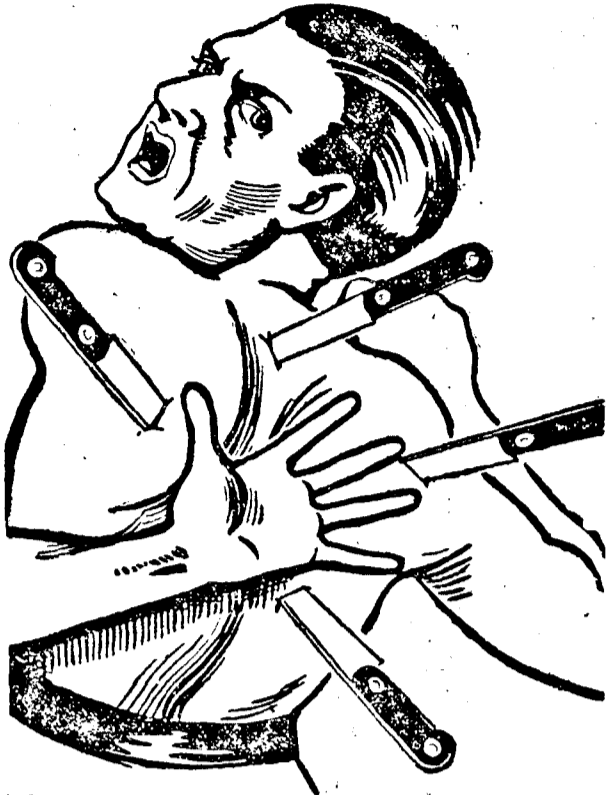
— Kitűnően sikerült a lugoj-i Magyar Bál. Szombaton rendezte meg a Magyar Párt lugoj-i tagozata szokásos évi bálját a Daciában. A mulatság kitűnően sikerült. Az emeleti nagyteremben a bodo-i zenekar játszott. Az uriközönség részére a földszinti terem rendezték be. Itt Kálló Géza timisoara-i cigányprimás muzsikált. Éjfélkor nagy tetszést arattak a székely táncok, melyeket Domokos László és felesége, Kovács Dienes és felesége, Orbán Sándor és Henter Mária mutattak be. A szép erkölcsi és anyagi sikerre méltán büszkék lehetnek a bál előkészítői és rendezői, elsősorban dr. Litsek Zoltán ügyvezető elnök, Brandstädter József főtáncos és Arató Andor. A szép díszítést Glück Dezső festőművész készítette. A bálon jelen volt dr. Jakabffy Elemér országos alelnök is.

— Áramszünetelés. A villanytelep igazgatósága értesíti a nb. fogyasztóközönséget, hogy nagybőrművi javítások miatt vasárnap, január 17-én — kedvező idő esetén — az áramszolgáltatás szünetelni fog. Reggel 8 órától déli 12 óráig: Bulev. Carol, Malul Domniței, Malul Muresului, Calea Saguna, Str. Sincai, Eminescu, Brancovici, Baritiu, Gh. Lazăr és az ezen uccák által bezárt részeken.

TESTET MINDENÜTT ÁTFURJA A RHEUMATIZMUS...

A reumatizmus befészkelődhetik az ízületekbe, izmokba, idegekbe, belekbe mely mindig nagyon fájdalmas. Visszaesés által kronikus, bizonyos testrészeket eltorzító, reumatizmussá változtat és különböző testi hibákat okozhat. Mindig elnehezíti és őregíti a szervezetet. Tehát minden erőnk megfeszítésével harcolnunk kell ellene, hogy szervezetünket megvédhessük.

Reumatikusok! szabadítsátok meg magatokat szenvedéseitoktól, szedjétek URODONAL-t, mert az Urodonal kipusztítja a betegséget gyökerestől, azért, hogy kiválasztja és eltávolítja a szervezetből a húgysavat és az összes mérgező anyagokat.

URODONAL

„Az Urodonal egyik legjelembőbb tulajdonsága a különlegesen erőteljes hatás, ezzel magyarázható világhíre”.

Dr. G. LEGEROT az algieri tudományegyetem Fisiológiai tanszékének volt tanára.

KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRAKBAN ÉS DROGERIAKBAN

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az arad-i pénzügyintézetek jó üzleti eredményt értek el 1936-ban

Emelkedés az üzletágakban, osztalék-kilátások — A jó termés és a kedvező terményarok hatása a bankforgalomban

Az arad-i pénzügyintézetek és bankfiókok irodáiban már folynak az ugynevezett zárati munkák. Nem olyan lázas, az éjszakába nyúló dologhajsza, mint amint a békeévekben és a bank-kriszt megelőző időszakban lepte el a hivatalokat, de ugyanolyan előkészítője a mérlegnek, amelyből az elmúlt év eredménye plasztikusan kialakul.

Ezek a munkálatok még nem fejeződtek be ugyan és a bankközgyűléseket az előző évek szokásainak megfelelően előreáthatóan március és április hónapokban tartják meg, de már eddig is — épp úgy, mint a nagy bank-központokban — megállapítható, hogy az elmúlt év milyen eredményeket hozott az arad-i pénzügyintézetek életében és általában a pénzügyben.

Az arad-i bankok üzletéve általában kedvező volt és minden tekintetben lényeges javulást mutat.

A pénzügyintézeteket természetesen itt is két csoportba kell osztani. Azokat, amelyek a konverziós törvény konzekvenciáit, a törvény által nyújtott lehetőségekkel nem éve, saját erejükből viselték: a betétfizetési kötelezettségeiknek változatlanul eleget tettek és olyanokat, amelyek súlyos konverziós veszteségek következtében a törvény alapján betéteseikkel megegyeztetést kötöttek.

Az első csoporthoz tartozó arad-i pénzügyintézetek forgalma az elmúlt évben számottevően élénkült, a betétképződés örvéndően fejlődött és az üzlet rentabilitása is lényegesen javult.

Eme pénzügyintézetek egyike — mint értesülünk — az elmúlt év után osztalékot fizet részvényeseinek. A másik intézet, amely már az utóbbi két évben is fizetett osztalékot, az elmúlt év után szintén osztalékot fog juttatni részvényeseinek. Az osztalék nagyságát eddig

még nem állapították meg.

A második csoportba tartozó, ugynevezett konverziós intézetek üzletéve szintén a viszonyokhoz képest kedvező jelenségeket tartalmaz. Nemcsak abban, hogy ezek az intézetek mintaszerű pontossággal tartják be a betevőikkel kötött megegyeztetést, hanem abban is, hogy sikerül ugyszólván mindegyiküknek nehéz aktiváikat gyorsabban lebonyolítani.

Az elmúlt év kitűnő termése és javult terményarai a mezőgazdasági lakosságot kedvezőbb helyzetbe hozták és ennek révén nemcsak a törvényben előírt konverziós adósságrészletek és kamatok tulnyomó része folyt be, hanem igen sok soronkívüli törlesztés is történt. A mezőgazdák kedvező helyzete fellobbantotta a birtokszerzési törekvéseket is, ami által a bankok részint árverésen rajtuk maradt ingatlanokat adhattak el, részint a kölcsöneikkel megterhelt ingatlanok eladásából újabb bevételekre tettek szert. Sikerült a vállalati érdeklőségek csökkentése is, így legutóbb egy arad-megyei nagyobb gőzmalom eladása révén is.

A visszafolyó tőkék megindították a hitelnyújtások folyamatát, még pedig nem csak a kereskedelmi és egyéb rövid lejáratú kölcsönök tekintetében, amelyekért ma határozott verseny tapasztalható a bankok és bankfiókok részéről, hanem — bár egyelőre lassu ütemben — a jelzálogos kölcsönökben is.

A földbirtokokra való hitelnyújtás egyelőre szünetel, mert ez a megalakulás előtt álló, törvény által létesítendő Mezőgazdasági Hitelintézetre vár. A városi házak fedezete mellett igényelt kölcsönök nagyobb része kielégülést talál és valószínűnek kell tartanunk, hogy az ilyen hitelek nyújtása még további fejlődést ér el.

Az arad-i fiókokkal rendelkező nagyban-

kok, amelyek a konverzió ideje alatt megtartották teljes mobilitásukat s egyezség nélkül folytatták működésüket, természetesen éppúgy fizetnek osztalékot, mint az előző években, de az esetleg emelkedik is.

Mindent összevéve: az üzletfejlődésnek, a rentabilitás erősödésének és a kibontakozásnak számos jele mutatkozik; erőteljes eltávolodás a válság mélypontjától és ugyanolyan mérvű megközelítése a normális üzletéletnek. A zárlatok tapasztalatai után ennek az irányzatnak folytatására lenne remény és kilátás, ha — és itt következik az egész világ gazdasági és pénzügyi életére vonatkozó nagy ha —, tudniillik, ha a mindennapi izgalmak hullámaiban retteggett világpolitikai események nem döntik hálomba a dolgos és békeszerető emberek és intézmények számításait.

Decemberben a világ minden tájára rengeteg kőolajat exportáltak Constanta-ból

Itália kapta a legtöbb petroleumot és tüzelő pakurát

Bucuresti-ből jelentik: A constanta-i nagy kőolaj-igazgatósága most hozta nyilvánosságra a Constanta-ból 1936. decemberben a tengerentúli és tengermelléki államokba exportált kőolaj-termékekről szóló kimutatást. Eszerint a constanta-i kőolaj-kötőnek a múlt hónapban igen nagy forgalma volt, mert csaknem valamennyi tengerentúli és tengermelléki országba számottevő mennyiségben exportáltak petroleumot, benzint, világító- és kenőolajat.

A kimutatás szerint Constanta-ból decemberben az alábbi országokba szállítottak: Angliába, Egyiptomba, Belgiumba, Albániába, Dániába, Svédországba, Hollandiába, Olaszországba, Görögországba, Tuniszba, Marokkóba, Algírba, Törökországba, Málta szigetére, Szíriába, Mexikóba, Észak-Amerikába és Csehszlovákiába. Ebben a kimutatásban természetesen nincsenek benne azok az országok, amelyekbe vasúton bonyolítják le az exportot. Ez alól egyedül Csehszlovákia a kivétel, habár oda is rendszerint vasúton szállítanak és csak néha használják a dunai hajóutat.

A jelentés szerint Olaszország egyik legnagyobb vevőnk volt a múlt hónapban. Ugyanis 40 millió kg. pakurát, 7 és fél millió kg. motorinát, 3 millió kg. közepminőségű benzint, 270 ezer kg. nehéz benzint, 2 millió kg. petroleumot, 115 vagon szeszt, továbbá parafint és olajat is vásárolt.

Anglia 10 millió 182 ezer kg. pakurát, 20 millió kg. könnyű benzint, 5 millió kg. közepminőségű benzint, egy és egynegyed millió kg. nehéz benzint, 7 és fél millió kg. petroleumot, csaknem 2 millió w. spiritust, ezeken kívül igen nagy mennyiségben olajat, parafint és kenőolajat.

Németország 9 millió kg. könnyű benzint, három és negyedmillió kg. közepes minőségű és másfél millió kg. nehéz benzint, valamint másfél millió kg. kenőolajat és más vegyi cikkeket vásárolt nálunk.

Érdekes, hogy a már hosszabb idő óta nehezen fizető Görögországba több mint 8 millió kg. pakurát, 4 millió kg. motorinát, 857 ezer kg. könnyű benzint, 5 millió kg. közepes minőségű benzint exportáltunk.

— CSÖKKENT A SZABADKERESKEDELMI DEVIZÁK ÁRFOLYAMA. Mint Bucuresti-ből jelentik, a szabadkereskedelmi márka árfolyama tegnap 37.50 leire, az osztrák schillingé 26.10 leire, a csehkoronáé 4.46 leire csökkent. Az olasz lira hiányzott a szabadkereskedelmi piacról.

— A Krupp-művek osztaléka. Berlini jelentés szerint a Krupp-üzemek ebben az esztendőben négy százalékos osztalékot fizetnek részvényeseiknek. Az utóbbi husz esztendőben most történik meg először, hogy a Krupp-üzemek osztalékot adnak részvényeseiknek.

— A román-csehszlovák vízum megszüntetése óta nagyot fejlődött az idegenforgalom. Amióta eltörölték a vizumot Románia és Csehszlovákia között, igen jelentősen fellendült Satumare-, Bistrița- és Marmatei-vármegyék idegenforgalma. A csehszlovák állampolgárok nagy csoportokban érkeznek a román határmenti városokba, különösen Satumare-ra, hogy kihasználják a csehkoronára és a lei közötti árkülönbséget. Igen sokan azért jönnek át hozzánk Csehszlovákiából, hogy olyan élelmiszerekkel, amelyek Csehszlovákiában nagyon megrágultak, ellássák magukat. Tegnap is egyszerre negyven csehszlovák állampolgár jött át Satumare-ra. Tavaly csak 1366 külföldi érkezett Satumare-ra. Ezek közül 664 magyar, 581 cseh, 38 jugoszláv, 21 osztrák, 15 amerikai és 16 német. A vízum eltörlése óta már eddig is többszáz csehszlovák állampolgár érkezett az említett határvárosba, valamint a többi vármegyékbe.

Február 6-án MAGYAR-BÁLA Fehér Keresztben!

Jelentékeny adókedvezményrel segíti elő a pénzügyminiszter az iparvállalatok alapítását

Nagyfontosságú rendelet érkezett az arad-i adókvetési pénzügyigazgatóságra

A mai naptól kezdve megalapítandó iparvállalatok számára jelentékeny adókedvezményt tartalmaz az a pénzügyminiszteri rendelet, amely *tegnap érkezett az arad-i adókvetési pénzügyigazgatósághoz és arról a helyettes pénzügyigazgató informált bennünket.*

A rendelet az alábbi adatokat közli: Az egyesadó-törvény 36. szakasza azt tartalmazza, hogy az új iparvállalatok az iparpártolási törvény alapján öt évig adómentességet élveznek, ha jövedelmük nem haladja meg befektetett tőkéjük 10 százalékát és fél adómentességet kapnak, ha jövedelmük nem haladja meg tőkéjük 8 százalékát. *Ha azonban a fenti százalékot meghaladja a jövedelmük, úgy adókedvezményt nem kaphatnak.* A pénzügyi hatóságok évről-évre felülvizsgálják az ilyen vállalatok jövedelmezőségét és az esetben, ha a fentemlített százalékokat túlhaladja a jövedelmük, *nyomban teljes adót vetnek ki rájuk.* A törvénynek ez a rendelkezése már azért is nagy kedvezményt jelent az említett iparvállalatokra, mert nem adóztathatták meg azokat minden évben úgy, mint a többi ipari cé-

geket, hanem be kellett várni működésük üzleti eredményeit és csak annak felülvizsgálata után kerülhetett sor az adókvetésre.

A törvénynek ezt a fontos szakaszát azonban az 1934-ben megszavazott új törvény hatályon kívül helyezte és az új törvény 41. paragrafusa elrendelte, hogy 1934. április 1-től kezdve az új ipari részvénytársaságok is attól a naptól kezdve fizessék adójukat, amikor működésüket megkezdtek. Így tehát ez a törvénytörvény hátrányos helyzetbe hozta az új ipari részvénytársaságokat.

A pénzügyminiszterium most érkezett rendeletével enyhített az 1934. évi új törvényen, mert elrendelte, hogy az ezután megalakítandó ipari vállalatokra nem szabad működésük megkezdése napjától számítva az adót kivetni,

hanem be kell várni az első üzleti mérleget és ha abból megállapítható, hogy jövedelmük nem haladta meg tőkéjük 10 százalékát, illetve 8 százalékát, úgy meg kell adni számukra az egyesadó-törvény 36. szakaszában előírt jelentékeny adókedvezményt.

A kormány gazdasági bizottságának határozata alapján nyolcnaponként fogják megállapítani az export-gabona árát

Kedvező kilátások a külföldön befagyott követelések felhasználására

Bucuresti-ből jelentik: Tegnapi este Tătărescu miniszterelnök elnöklése alatt ülést tartott a kormány gazdasági bizottsága, amely igen fontos ügyekkel foglalkozott. Pop Valer kereskedelmi és iparügyi miniszter beszámolt a jelenlegi külkereskedelmi rendszer igen jó eredményeiről; közölte, hogy nyolc milliárd lei értéket képvisel áruelexportunk többlete.

Az export növelése következtében jelentősen emelkedett a Jegybank devizakészlete is és így az állam eleget bír tenni külföldi kötelezetei ségeinek.

Ezután ismertette a külföldi államokkal folytatott gazdasági tárgyalásokat és rámutatott arra, hogy erősen le kell csökkenteni a kliring-egyezmények számát, mert csak úgy szerezhetünk termékeinkért minél több erős valutát.

A kliringekben befagyott követelések behajt-

= Megindult az export Németországba. A bucuresti-i „Argus” jelentése szerint néhány nappal ezelőtt indították utnak a Nistru határ-folyón keresztül az első jelentékenyebb export-szállítmányt Oroszország számára. Ez volt az első eset 1918. óta, hogy a Nistru-folyón vagonban árut szállítottak tőlünk Oroszországba. Ez alkaolmmal 15 ezer kg. finom bört exportált egy bucuresti-i legrégibb és legjobb hírű börtgyár. Az oroszok „Reza export” cím alatt a börtszállítmányok számára külön számlát nyitattak a Banca Națională-nál és a vételárral leiben hiteleztek meg Oroszországot.

= Kik tartoznak fizetni a lakbérérték után az 5 százalékos községi illetéket? A Kereskedelmi és Iparkamara hivatalosan közli: A közigazgatási törvényhez csatolt községi illeték-táblázat g) pontja szerint „azok a bérlők, akik nincsenek felsorolva a táblázat egyes kategóriáiban” 5 százalékos községi illetéket fizetnek a lakbérlet értéke után. Ezen az alapon egyes városokban kivetették ezt az 5 százalékos illetéket minden egyes lakbérletre, még a kereskedőkre és iparosokra is, akik pedig üzletük vagy műhelyük után amugy is fizetik a 10 százalékos illetéket. A belügyminiszter most 30.772-1936. számú körrendeletében közölte a polgármesteri hivatalokkal, hogy ezt az illetéket csak azok tartoznak fizetni, akik semmilyen más módon nem járulnak hozzá a községi közterhekhez (butorozott szobák lakói, vagy munkások, akik időlegesen tartózkodnak egy városban). A községnek minden más tagja, ha csak egy leiel is hozzájárul a községi közterhekhez, nem köteles ezt az 5 százalékos illetéket fizetni. Így

hatósága sem olyan reménytelen, mint egyes források hiszik, mert remélhetőleg ezeket a követeléseinket is rövidesen likvidálhatjuk az illető országokból várható áruelexport által.

Ez alól kivétel Török- és Görögország, amelyekkel kedvezőtlen egyezményeink vannak.

Negura szövetségi miniszter ismertette a gabonaexport eredményeit. Hatvankétezer vagon export-gabonából csak 1500 ment ki gyenge valutájú országba, de azért azokból és a kliring-egyezményes országokból is 40 százalék szabad devizát kaptunk a gabonavételárból, a többi országokban 90-100 százalékot is elértünk vételári szabad devizákban. A bizottság elvül mondta ki, hogy a gabonaexportörökkel történt megállapodás alapján mostantól kezdve a kivitelre kerülő gabona árát nyolc naponként kell megállapítani és ezt az exportörök kötelesek betartani.

nem vehető ki ez az illeték a tanároknak, ügyvédeknek, szabadfoglalkozásukra sem, ha az utadó-adicionális fizetik s ezzel hozzájárulnak a közterhekhez.

= Kiviteli lehetőségek Palesztinába. A Kereskedelmi és Iparkamara hivatalosan közli: A román-palesztinai Kamara közlése szerint Palesztina értékes felvevő piaca lehet a romániai aszalt-szilvának, diónak, hagymának, sajtoknak és konzerveknek. A román-palesztinai Kamara (Camera de Comerț Româno-Palestineană, Jaffa) készséggel ad részletes felvilágosítást minden kiviteli ügyben az érdeklődőknek.

= Az arad-i helipiac árai a következőképpen alakultak: Zöldségpiac: hagyma 1-2, fokhagyma 14-16, burgonya 2-3, fejes káposzta 2-7, savanyu káposzta kilója 8-9, retek darabja 1-3, tök 15-20, levesbevaló zöldség 1-2, lencse 10-12, torma 2-3, saláta darabja 1 lei. — Gyümölcs-piac: alma 5-12, körte 8-10, aszalt szilva 12-14, tisztított dió 44-46, tisztított dió 14-15, szőlő 16-20 lei kg.-ként. — Baromfi-piac: kóvér liba 260-290, sovány liba 140-180, kóvér kacska 140-200, sovány kacska 60-80, tyúk 60-90, csirke 25-60, pulyka 180-250, gyöngytyúk 45-65, galamb 10-15 lei párja. Tojás darabja 1.20-1.50. — Élőállatpiac: marha 9-12, borjú 19-21, sertés 19-23 lei kg.-ként élősúlyban. — Terményárak: buza 415-420, tengeri 230-245, árpa 310-325 lei métermázsánként. — Takarmányárak: szena 150-160, lucerna 170-180, szalma 55-60 lei métermázsánként. — Tejtermékek: tej 4-5, tejjől 25-30 lei literje, vaj 50-60, tehénturó 10-12, juháró 22-24 lei kilója.

SPORT

Szabó Miklós előadása a sportról a Kölcsey Egyesületben

A Kölcsey-Egyesület félszázados hagyományából való, hogy közművelődési munkásságával mindenkor bekapcsolódik az idők szellemi érdeklődésébe. Kétségtelen, hogy a mai emberi nemzedék világszerte erősen érdeklődik a különböző sportok iránt és az is bizonyos, hogy a testi élet sportszerű megnyilvánulásai nem nélkülözik a finom kapcsolatot az emberiség egyéni és kollektív lelkiségével. Azért időszerű és érdekes a Kölcsey-Egyesület vasárnapi irodalmi előadásán a Kulturpalotában Szabó Miklós műsorzáma a sportok jelentőségéről a mai társadalmi életben. Az ő előadása hivatott kifejezője lesz a mai arad-i ifju nemzedék felfogásának a sportról, mert szenvedélyesen támogató barátja a helybeli sportéletnek és lelkes olvasója a hazai és külföldi sportirodalomnak. Bizonyára sok hallgatója lesz az országosan elismert arad-i sportegyesületek köréből. A Kölcsey-Egyesület vasárnapi műsora különben minden számában eökező élvezetet kínál. Balogh Ernő dr. előadása Ady költői egyéniségéről nem egyszerű kegyeletes megemlékezés a költő évfordulóján. Stern Rózsi művészi kamaranégyese Schubertnek „Der Tod und das Mädchen” halhatatlan művének második és első tételével régi arad-i évtizedek szép zenei emlékeit ifjítja meg és a katolikus ifjusági dalkör négyzólamu előadása is eredeti élvezetet lesz. A tagok, akik az új félévi igazolványt még nem kapták meg, vasárnap délután 4 órától a pénztárnál kiválthatják. Ujjonnan belépő tagok szombaton Sándor könyvkereskedésében is kaphatnak ilyen igazolványt.

Labdarugó-világhíradó

Lengyelország nem indul az 1938. évi futballvilágbajnokságon. Így határozott legutóbb a lengyel szövetség. Hogy miért nem indulnak a lengyelek? Sere'mezik a csoportbeosztást. Éspedig az a kifogásuk, hogy Csehszlovákiával egy csoportba osztották be őket. Ha a FIFA rendezőbizottsága nem korrigálja a hibákat, a lengyelek éppugy, mint 1934-ben, távolmaradnak a világbajnoki küzdelmekről.

A futball lassan, de biztosan hódít Európa egyik legfiatalabb államában, Albániában. Már a nemzetközi mérkőzés rendezésére is vállalkozott a SK Tirana, amely az olasz Imola-szigetről a „Zardi” csapatát hívta meg vendégül. A meccsen megjelent Myzejen hercegnő is, Zogu király nővére. Az albán futball fejlettségére vall, hogy a honi csapat 5:1 (2:0) arányban győzött.

O Az alkerületi sportszövetség ismételtén felhívja az egyesületek figyelmét, hogy vasárnapig feltétlenül rendezés hátralékos tartozásait, mert ennek elmulasztása esetén nemcsak hogy nem vehetnek részt a sorsoláson, hanem az ilyenformán életképtelenné bizonyuló egyesületeket a szövetség fel is oszlatja.

O A sporthirlapírók gyűlése. Az arad-i sporthirlapírók vasárnap, január 17-én délelőtt 11 órakor az SGA klubhelyiségében értekezletet tartanak a Timișoara-n székelő sporthirlapírói szindikátusba való belépéssel kapcsolatosan. A vezetőség kéri az arad-i sporthirlapírókat, hogy az értekezleten teljes számban megjelenjenek.

O Téli tanfolyamot tartanak a futballbírók. Az arad-i futballbírók testülete közli a játékvezetőkkel, hogy kedden, január 19-én este 8 órai kezdettel tartja meg az első téli kurzus előadását az SGA klubhelyiségében. Valamennyi játékvezető megjelenése kötelező.

O Joe Louis Buffalóban az első menet 31-ik másodpercében Stanley Ketchel meglehetősen ismeretlen amerikai ökölvívót kiütötte.

Külföldi bajnokságok

Franciaországban az FC Rouen, Jugoszláviában a sarajevói Slavia, Svájcban a Young Boys a listavezető

Páris. Az FC Rouen, a francia I. liga újonca, amely a II. liga bajnokának címén került fel az elmúlt nyáron a francia profifutball vezetőosztályába, makacsul őrzi nehezen kiverekedett első helyét. Vasárnap a párisi Red Start párisi talajon is le tudta győzni — igaz, hogy csak egy góllal —, de ezzel a győzelemmel megtartotta a vezetést.

A tabella képe most a következő:

1. Rouen	19	11	4	4	41:25	26
2. Sochaux	19	11	3	5	35:25	25
3. Lille	19	10	4	5	36:27	24
4. RC Paris	19	10	3	6	37:30	23
5. Metz	19	9	4	6	41:37	22
6. Marseille	19	9	4	6	42:40	22
7. Strasbourg	19	7	7	5	38:25	21
8. Fives	19	9	3	7	42:30	21
9. Sète	19	7	6	6	31:27	30
10. Excelsior	19	7	4	8	42:41	18
11. Red Star	19	7	4	8	33:44	18
12. Cannes	19	5	6	8	30:35	16
13. Antibes	19	6	3	10	33:42	15
14. Roubaix	19	4	4	11	29:43	12
15. Rennes	19	4	3	12	20:35	11
16. Mulhouse	19	4	2	13	31:63	10

Az FC. Rouen főegyevere belső hármasa. Középcsátára a francia válogatott állandó tagja, Nicolas, aki két kiváló osztrák csatár, Hanreiter és Durspekt között operál. Ezuttal azonban Antoinette, a balszélső lötte az egyetlen gólt. A felgyógyult Sternberg ugyanis nagyon megerősítette a Red Star védelmét. Somlai balfedezetet játszott a Red Starban.

Belgrád. A jugoszláv bajnokság őszi idényének az volt a legnagyobb meglepetése, hogy a kipróbált nagycsapatok mellett váratlanul az egyik esélytelennek tartott egyesület csapata, a sarajevói Slavia tört a tabella élére. Az őszi

idényt nem tudták befejezni, néhány elmaradt mérkőzést most bonyolítanak le. Vasárnap is lejátszottak két meccset és a bajnoki táblázat most a következő képet mutatja:

1. Slavia (Sarajevo)	9	5	2	2	22:16	12
2. Gradjanski	7	5	1	1	17:6	11
3. Beogradski	8	4	2	2	18:7	10
4. Jugoslavia	8	5	0	3	20:9	10
5. Hajduk	9	5	0	4	19:9	19
6. BASK	9	4	2	3	17:16	10
7. Ljublyana	9	2	3	4	9:14	7
8. Slavia (Oszijek)	9	2	2	5	11:22	5
9. HASK	8	1	3	4	7:22	5
10. Konkordia	8	1	1	6	8:27	3

Ebből látni lehet, hogy a sarajevói csapat helyzete csak látszólag ilyen kedvező. Hiszen a zágrábi Gradjanski kettővel kevesebb mérkőzést játszott, viszont már csak egy pont választja el a Slaviától. Még a Beogradski és a Jugoslavia is behozhatja a sarajevóiakat.

Bern. December közepén úgy tűnt fel, hogy a svájci bajnokság már elvesztette minden érdekességét, mert harc az elsőségért eldöntöttnek látszott. Olyan nagy pontelőnnyel vezetett a berni Young Boys együttese. És ime, az elmúlt vasárnapi forduló, az első tavaszi forduló után a zürichi Young Fellows, Winkler („Vinyó”) csapata már csak gólaránnyal marad a Young Boys mögött a második helyen. Holott a Fellows (a Phöbus tavalyi ellenfele a KK-ban) december közepén még ötponnyi hátrányban volt a berniekkal szemben.

A svájci bajnoki táblázat most a következőképpen áll:

1. Young Boys	13	8	3	2	34:17	19
2. Young Fellows	13	9	1	3	36:28	19
3. Luzern	13	7	3	3	22:18	17
4. Grasshoppers	12	6	4	2	25:12	16

5. Servette	13	7	1	5	33:27	15
6. Lugano	13	5	3	5	37:32	13
7. Biel	13	5	2	6	21:21	12
8. Bern	13	4	4	5	15:21	12
9. Chaux-de-Fds.	13	5	1	7	24:30	11
10. Lausanne	13	4	2	7	21:19	10
11. Nordstern	13	3	3	7	26:33	9
12. Basel	13	3	3	7	14:23	9
13. St. Gallen	13	2	2	9	18:45	6

Igen rossz kezdés után szépen tört előre a genfi Servette, nagy meglepetés azonban a tavalyi bajnok, a Lausanne Sports gyenge szereplése. A bajnokcsapat az elmúlt vasárnapon lényegesen javíthatott volna helyezését, de Luzernben kikapott 1:0-ra és ezzel minden reményét elvesztette, hogy az élcsoportba fel tudja küzdeni magát. Bár Svájcban gyorsan változnak a formák. Amint a Young Boys és a Young Fellows esete bizonyítja.

Tenisz-világhíradó

Borotra győzött St. Moritzban. A St. Moritzban megtartott nemzetközi fedett teniszpályaversenyen Borotra győzött a férfi egyesben Feret ellen 6:3, 6:1 arányban. A vegyes párosban is diadalmaszkodott Borotra Yorkkal az oldalán. A Bousus—Weeks-párt győztek le 9:7, 6:1-re.

A svéd király tenisz-serlegének döntőjét január 15., 16. és 17-én játssza le Franciaország és Svédország Stockholmban. A két csapat összeállítása: Franciaország: Borotra, Destremeau (egyes), Brugnon—Bousus (páros). Svédország: Schroeder, Oestberg (egyes), Schroeder—Bohston (páros).

O Kertész Gyula, az AMEFA népszerű edzője, közel hathetes szabadsága után vasárnap érkezik meg Arad-ra, hogy a munkáscsapat edzéseit megkezdje. Az AMEFA berkeiben nagy örömmel várják Kertész megérkezését.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

APRÓHÍRDETESEK.

Egy apróhirdetés 20 lel. Minden további ára 10 szóig csupán 20 lel. szó 2 lel. :-

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Arad-i Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Boulevardi Regele Ferdinand 4.

Az AMERIKA vendéglőben

Calea Saguna és str. Ep. Ciorogariu (sajos) 4.

ma disznó- és vacsora Regge ig nyitva. — G. gányzene

LEVELEZÉS

„Boldog 1937.” Mária levelet csak ma vettem, szombat este nyolc ókor ugyanott várom.

FIATAL, esinos urileány, keresi 40—42 év körüli uriember ismeretségét. Leveleket „Diskrét” jellegre a kiadóba kér. 371

K. Mária, ma átvetheti levelét. Üdvözlöt. 469

ALKALMAZÁS

KERESEK megbízható főnökiudó mindent 2 tagu családnhoz, vidékre. Cim a kiadóhivatalban. 369

Szakácsnét, ki jól főz és süt, a hó végére keresek. Plesz háztulajdo os. voit Földes-palota, I. em. 404

Jólfőző mindenest februar 1-re felvételk, Rác, Bul. Carol 37. 470

INTELLIGENS, jó családbó való, jó megjelenésű a szolgáló kisas ny. zonalra telvete ik. Konigstorfer cukraszda. 452

LAKÁS

Uricsaládnál keies bútorozott szobá, esetleg ellátás. „Hivatalnok” jelíggel ajánlatokat a kiadóhivatalba. 439

INGATLAN

Telek eladó törvényszéki vilanegyed elején, mures-parti odalon 145 négyzetögl. Bővebbet a kiadóban. 441

VÉTEL ÉS ELADÁS

Aranyat, ezüstöt, szőnyegeket, bútor, varró és itózipéket, egész lakásberendezéseket mag s áron vásárolunk. Zálogtárgyak eluelyezést a timisoaral zálogházban felelősség mel ett vállaljuk, zálogokra előlege: nyújtunk, hos zabbtásokat olesón vállalunk. „Tempo” dízü et Arad, Fischer Eliz-palota (Libr. Dícezana mellett.) 5830

ÖZLETEK

Azonnal eladó élelmiszerüzlet a város főutvonán, berendezéssel és áruakkal együtt családi okok m att. Cm a kiadóban. 424

Külföldi híradó

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT, JANUÁR 16.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, nirek, reggeli hangverseny gramofonlemezek, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.00: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. Időjelzés, időjárás, tőzsde, bel- és külföldi hírek. 14.30: Hangverseny. 15.00: Utolsó hírek. Gabonatőzsde. 15.15: Ora strajerilor. 18.00: Alex. Bădăuță előadása. 18.15: A „Mihai Viteazul” gárdaezred fúvószenekarának hangversenye. Lt. Giugariu vezényletével. 19.00: Időjelzés, időjárás, időszerei kérdések. 19.10: Vegyes zene. A rádiózenekar hangversenye. 19.50: N. I. Herescu előadása. 20.10: A hangverseny folytatása. 20.50 Rádióüzenetek. 21.05: Műszaki feleletek. 21.15: A rádió jazz zenekarának tánccenéje. „Tegnap és ma”. Régi és mai slágerek. Dorel Livianu ének számaival. 22.30: Hírek. Sport. 22.45: A Cristea zenekar játéka. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven. 23.55: Utolsó hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Zsoldos László elbeszéléséből. (Felolvasás.) 11.45: A Szépművészeti Múzeum flamand festők műveinek gyűjteményét a XVII. század első feléről ismerteti Balás-Piri László dr. (Felolvasás.) 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó. 13.05: A rádió szalonzenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: Hanglemezek. 15.40: Hírek, érend. 17.15: A sánta csikó. János György ifjusági felolvasása. 17.45: Pontos időjelzés, hírek. 18: Halló, itt Telefonhíradó. Közvetítés a Telefonhíradó helyiségeiből. 18.30:

Rác Berci és cigányzenekara. 19.30: Móríc Zsigmond elbeszélése. 20: Stefániai Imre zongorázik. 20.40: Szász Ila előadójeste. Zongorán kísér Polgár Tibor. 21.40: A bécsi rádióállomás műsorának közvetítése: „Tánc az élet”. Viktor Hruby rádióegyvelege. 23.15: Hírek, időjárásjelentés. 23.30: Bura Sándor és cigányzenekara. 0.10: Kertész Miklós jazzzenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19—19.25: Mezőgazdasági félóra. 19.30—20.05: Schumann: D-moll zongorahármas. — 20.10—20.40: Lelkes István dr. előadása.

Bécs. 8.20—9: Filmlemezek. 14.15: Szimf. lemezek. 15: Schubert dalok. 16.15: Francia lecke. 16.35: Vasutasok fúvószenekara. 18: Kivánságlemezek. 19.20: Népdalok. 20.45: Isserlis Gyula zongoráz. 21.40: Hruby: Az élet tánc — rádióegyveleg.

Deutschlandsender. 7: Harangjáték, Jelmondát. Lemezek. 13: Könnyű zene. 19: Brahms dalok. 20: Vidám zenés est jelenettel. 21.10: Tizenhat művész lemez. 23.30: Haydn: Divertimento nyolc fúvósra. 24—1.55: Kaiser táncczenekar.

Kassa. 18.40: Rádiózenekar. Rákóczi induló (Berlioz átírásában). Hubay: Keringőátirat hegedűre és zenekarra. Liszt: VL magyar rapszódia. 19: Rádiózenekar. 19.45: Ruszin és magyar hírek. Lemez.

Milano. 18.15: Táncczene. 21.40: Bécs. 23: Egyfelvonásos. 23.40: Táncczene.

Belgrád. 13: Népdalok. 14.15: Szalonfőnöki. 18.20: Rádiózenekar. 19.10: Lemezek. 19.30: Dimitrijevic Milán hegedűl. 21: Népdalok. 21.30: Filharmonikusok.

Hirdessen az 52 éves tennálló „Arad-i Közlöny”-ben